

PLANIFICACIÓ I GESTIÓ ESPORTIVA EN EQUIPS BASE DE CLUBS DE FUTBOL AMATEUR. FACTORS DETERMINANTS EN L'ELECCIÓ D'UN CLUB DE TIPUS LÚDIC O COMPETITIU

Treball Final del Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Autor: Adrià Calveras i Tort

Tutor del treball: Albert Rudé

Universitat de Vic – Maig de 2013

*“El que han de fer els joves és jugar, actuar amb llibertat i alegria, i no condicionats
per l’ànsia de guanyar o pel dramatisme imposat pels entrenadors,
que converteixen cada partit en una qüestió de vida o mort”.*

(Pacheco, 2007:173)

Índex

1. Introducció.....	7
2. Marc teòric.....	9
2.1. Presentació general i contextualització.....	9
2.2. Antecedents i estat actual del tema d'estudi.....	11
2.2.1. Definició dels conceptes d'estudi.....	11
2.2.2. Necessitats dels nens durant la iniciació esportiva.....	13
2.2.3. Aspectes importants per la formació.....	16
2.2.4. Els recursos materials i humans.....	19
2.2.5. El paper de les famílies.....	23
2.2.6. Objectiu: guanyar o formar?.....	23
2.2.7. Metodologia de l'entrenament.....	29
3. Metodologia.....	33
3.1. Marc general de la investigació.....	33
3.1.1. Contextualització i justificació del problema d'estudi.....	33
3.1.2. Hipòtesis i variables.....	34
3.1.3. Objectius.....	35
3.2. Contextualització i justificació de la investigació.....	36
3.3. La mostra.....	37
3.4. Esquemes tàctics de la investigació.....	38
3.5. Aspectes tècnics de la investigació.....	39
3.5.1. Estratègies i instruments de mesura.....	40
3.5.2. Procediment i protocol de mesura.....	40
3.6. Aspectes ètics de la recerca.....	42

4. Anàlisi, discussió i comunicació de resultats.....	43
4.1. Resultats, interpretació i discussió.....	43
4.2. Conclusions.....	51
4.2.1. Assoliment d'objectius.....	51
4.2.2. Acceptació o rebuig de les hipòtesis.....	53
4.2.3. Resposta a la pregunta inicial.....	54
4.3. Limitacions i perspectives de futur.....	56
5. Bibliografia.....	57
6. Annexes.....	59
6.1. Full de consentiment.....	59
6.2. Enquestes.....	60
6.2.1. Etapa Escoleta.....	60
6.2.2. Etapa Iniciació.....	62
6.3. Taula de registre.....	64

Resum

L'etapa d'iniciació a l'esport té una importància majúscula en el procés d'aprenentatge dels jugadors, i per això també podem trobar dos tipus de clubs: els competitius, els quals estan influïts bàsicament pels resultats obtinguts; i els lúdics, on preval la diversió i el joc sobre l'especialització a l'esport.

El que es pretén amb aquesta investigació és descobrir quins factors són més determinants per fer que les famílies escullin un tipus de club o un altre. Per tant, basant-nos amb el que diuen autors com Pacheco (2007), Wein (2004), Frattarola i Sans (2006) i Lasierri i Lavega (1993), s'han concretat una sèrie de factors determinants per l'elecció de cada tipus de club, així com d'altres que seran significatius per les famílies a l'hora de decantar-se per un o per l'altre.

Pel que fa a la part metodològica, dir que és una investigació descriptiva transversal. A més, s'ha utilitzat l'estratègia de l'enquesta amb l'instrument del qüestionari, el qual s'ha basat en una mostra formada per 60 pares i mares de nens i nenes d'iniciació en l'esport, i 20 pares i mares de nens d'escoleta, previ a la iniciació esportiva.

Pel que fa als resultats obtinguts, aquests mostren que al club lúdic es compleixen els tres factors d'aquest àmbit, mentre que al club competitiu es compleixen els dos mateixos factors lúdics de l'altre club i només un factor competitiu. D'altra banda, cal tenir present la importància que tenen els factors contaminadors en els resultats obtinguts degut a la significativitat d'aquests.

Paraules clau: lúdic, competitiu, iniciació al futbol, etapes evolutives i procés d'aprenentatge.

Abstract

The youth stage in sport has a major importance in the learning process of the players, and it is also for this we can find two different types of clubs: competitive, which are basically influenced by the results; and playful, where the fun and game are more important than the specialization on the sport.

What is pretended in this investigation to discover which are the most determinant factors to make the families choose on type of club or the other. So, considering what

authors like Pacheco (2007), Wein (2004), Frattarola and Sans (2006) and Lasierra and Lavega (1993) say, some determinant factors have been concreted to choose any type of club, as well as other that are going to be significant for the families at the time to choose a competitive club or a playful one.

If we talk about the methodological part, we have to say it is a descriptive transversal investigation. Moreover, the questionnaire strategy has been used, which has been based in a sample of 60 parents of youth football kids, and 20 families of the before youth football stage kids', previous to the sport initiation.

Regarding to the obtained results, these show that the playful club fulfils the three factors of this area, whilst the competitive club fulfils the same two factors of the playful club and just one from the competitive. However, we have to consider the importance that polluter factors have on the obtained results because of the significance of them.

Key words: playful, competitive, youth football, evolving stages and learning process.

1. Introducció

Aquest estudi està basat en l'anàlisi de dos tipus de club de futbol amateur. Dins l'àmbit del futbol base formatiu es vol conèixer, més concretament, els factors que porten a les famílies a escollir entre les dues tipologies de club: lúdic o competitiu. Com és evident, els objectius i processos formatius seran, o haurien de ser, totalment diferents en ambdós casos.

Els clubs escollits per desenvolupar l'estudi, i que estan emplaçats a la comarca d'Osona, són el CF St. Julià i l'AEC Manlleu, el primer com a club lúdic i el segon com a competitiu. El fet d'agafar aquests dos clubs de futbol com a mostra de la recerca és degut a la relació professional que m'hi vincula. Així doncs, el fet d'estar involucrat en tots dos clubs m'ha ajudat a decantar-me per aquesta decisió.

Si mirem el títol de la investigació, aquest pot semblar excessivament ambiciós, però la realitat és que hi ha un interès contrastat que m'ha fet escollir aquest tipus de recerca. Al llarg de la carrera hem cursat diferents tipus de matèries; unes relacionades amb l'educació, d'altres en salut i algunes enfocades al rendiment esportiu. Així doncs, el camp d'estudi, en principi, pot semblar molt extens degut a les múltiples disciplines estudiades al llarg d'aquests quatre anys. Però el fet que m'acabés decidint per aquest tema ha estat la meua il·lusió per l'esport del futbol i les ganes de conèixer i treure a la llum, encara que a molt petita escala, els factors que més diferencien els dos tipus de club que actualment ens podem trobar, deixant de banda els clubs de futbol professionals.

En el món del futbol encara hi ha molt per estudiar, i és una matèria en fase de desenvolupament pel que fa a la formació de tècnics i especialistes. Per tant, penso que poder diferenciar dues tipologies de club com les que hi ha en més abundància en aquest esport pot ser, si més no, un estudi molt interessant i profitós per a molta gent: pares i mares dels practicants, tècnics i professionals de l'esport, els propis participants, etc. Per desenvolupar aquesta recerca, tal com s'explicarà més endavant a la fase metodològica, m'he basat en el mètode qualitatiu. El treball de camp està compost per

les fases d'elaboració i anàlisi d'enquestes, les quals han de respondre les diverses famílies per tal de poder corroborar, o no, les hipòtesis prèvies, i per l'extracció de resultats i conclusions. La finalitat de la investigació serà facilitar la comprensió d'aquests factors d'elecció d'un o altre club, per tal de poder donar peu a estudis posteriors o ampliacions i perfeccionaments d'aquest mateix per a millorar les condicions d'aquest esport en la seva etapa d'iniciació, que com defineixen molts autors, és l'etapa més important pel futur desenvolupament del nen o nena dins d'aquest esport.

Per concloure aquest apartat, dir que l'estudi dut a terme es divideix en una sèrie de punts, els quals es descriuen tot seguit: marc teòric, on es desenvolupen els punts de vista personals i de diversos autors sobre l'estat actual del tema d'estudi; marc metodològic, centrat en la contextualització del mètode utilitzat per dur a terme la recerca; part pràctica, en la qual tindran un paper molt important les diverses famílies per respondre les enquestes elaborades prèviament; i finalment la part d'anàlisi, discussió i comunicació dels resultats obtinguts després d'analitzar les respostes obtingudes, amb el qual es conclourà el present treball.

Per poder resoldre totes aquestes incògnites prèvies, serà important la combinació entre la fonamentació teòrica a partir d'autors de referència que puguin corroborar alguns dels factors d'estudi, obtenint d'aquesta manera dades fiables, i l'execució d'una metodologia acurada i concisa que permeti la recollida de dades necessàries per donar validesa i consolidació a la recerca a partir de les enquestes ja esmentades. Finalment, per tal d'extreure els resultats obtinguts a partir d'un tractament estadístic, serà important destriar totes les respostes obtingudes i conèixer el nombre de variables contaminadores obtingudes a cada pregunta per tal de donar més significació o menys a les respostes obtingudes.

2. Fonamentació teòrica

El que veurem en aquest punt de l'estudi és la relació que s'estableix entre la matèria estudiada i les afirmacions d'altres autors de referència sobre els mateixos conceptes i continguts. D'aquesta manera, l'estudi quedarà avalat per la informació d'altres investigacions i cerques prèvies a aquesta, i servirà de punt de partida per a contextualitzar tot el treball.

2.1. Presentació general i contextualització

El futbol és un esport que, degut al seu impacte mediàtic, és seguit per milions de persones arreu del món. El fet de ser un esport tan popular, sembla que tothom es vegi capaç de jutjar o d'instruir durant el transcurs d'un partit. Quantes vegades hem anat a qualsevol camp de futbol, d'un poble o bé un estadi d'un club professional, i ens hem trobat amb les grades plenes de pares o espectadors "entrenadors"? Tant se val si juga el primer equip del club o bé nens de vuit anys, tothom crida i instrueix buscant l'èxit dels seus, un èxit entès com a resultat guanyador al final del partit. Com diu Wein (2004), "la nostra manera d'ensenyar futbol és la veritable causa de les pobres actuacions dels nostres jugadors adults que semblaven promeses de joves". Es té la tendència de voler córrer massa en la creació de jugadors i, com diu el mateix autor, els entrenaments o programacions dels joves jugadors no respecten l'ordre natural o l'evolució psico-física del nen o nena.

Aquest estudi se centra en la fase d'iniciació al futbol, és a dir, des dels 6 fins als 14 anys. Segons Wein (2004:18) i Frattarola i Sans (2006), s'exigeix que els millors entrenadors estiguin a la base, però això no acostuma a ser factible, ja que és on els entrenadors i formadors obtenen menys remuneració econòmica. És per aquest motiu que, normalment, els entrenadors o formadors amb més coneixements entrenen a les etapes de tecnificació pel simple fet que guanyen més diners. Així doncs, aquest podria ser un factor limitant a l'hora de tenir en compte la formació de joves jugadors, pel

simple fet que la iniciació a l'esport és l'etapa més important del període esportiu, ja que és on s'adquireixen més coneixements.

Un altre factor que segons Wein (2004) és desencadenant del mal funcionament de la formació és la progressió de les competicions formatives en el futbol base. Aquestes no segueixen un ordre lògic, sinó que hi ha massa diferència entre unes etapes i les altres. Per això l'autor proposa diferents competicions intermitjes per tal d'evitar el caos que es crea en el futbol 11:11 durant l'actual etapa d'infants: “crear un equilibri entre les exigències que demana la competició i les capacitats que té el nen en una determinada etapa de la seva evolució, és la primera clau per arribar a l'èxit a llarg termini. S'ha d'adaptar el joc al nen i no obligar al jove futbolista a adaptar-se al joc dels adults” (Wein, 2004). Per tant, és important tenir en compte que, en aquesta etapa, s'està tractant amb nens i nenes, i no amb futbolistes adults que ja dominen la realitat del joc. Segons Ardá (2003), “és important que, per ensenyar futbol, es tinguin uns coneixements clars del subjecte a qui s'està ensenyant. Un coneixement de les seves capacitats físiques, emocionals, cognitives i d'aprenentatge seran imprescindibles”.

D'altra banda, una de les diferències que existeix entre clubs de futbol lúdics i competitius és aquest mateix terme: la competició. Segons Wein (2004), les tendències del desenvolupament del futbol formatiu ens indiquen que el joc de futbol es concep cada vegada amb més exigència, pel que perd el seu contingut lúdic. Referent a aquesta afirmació, es poden entendre com a lògiques les paraules de l'exentrenador i jugador Johann Cruyff: “el jugador només rendeix al màxim quan es diverteix”. Per tant, és molt important que els entrenaments, en aquestes edats inferiors, estiguin dotats d'una gran part lúdica i competitiva, entès el concepte competitiu com a un mitjà més per aconseguir la progressió en l'adquisició d'habilitats i capacitats, i no com un fi en sí mateix) (Wein, 2004:30). Dit d'una altra manera, cal crear un futbol adaptat a les necessitats dels nens i nenes que el practiquen.

Tenint en compte tot l'esmentat anteriorment, en el següent apartat es desenvoluparan els punts de vista de diversos autors especialitzats en aquesta etapa esportiva, es presentaran els seus punts de vista i l'estat actual del tema d'estudi, i es compararan i

contrastant les diferents afirmacions de tots ells entre sí, així com amb els coneixements i experiències personals.

2.2. Antecedents i estat actual del tema d'estudi

Dins d'aquest punt s'analitzaran els punts de vista de diferents autors –així com també personals-, sobre el tema estudiat, per tal de conèixer quins són els aspectes més rellevants d'aquest camp d'estudi i poder desenvolupar, posteriorment, possibles solucions i/o propostes de millora que siguin transferibles a clubs reals.

2.2.1. Definició dels conceptes d'estudi

Referent a la fase esportiva que analitza l'estudi, Antón i Dolado (1997; dins Ruiz i Casado, 2004), defineixen la iniciació esportiva com el “procés per a l'adquisició de coneixements de capacitats per practicar un esport fins la consolidació d'aquestes”. És a dir, s'han de tenir en compte els aspectes següents (Modificat de Ruiz i Casado, 2004:34):

- Que el nen o nena compregui la lògica externa de l'esport
- Que adquireixi hàbits higiènic-educatius
- Que satisfaci les necessitats psicològiques de recreació

Aleshores, en aquesta etapa, la feina del tècnic/formador ha de ser la de donar a conèixer al nen o nena les seves pròpies capacitats a l'hora de practicar aquest esport, a la vegada que li planteja activitats i tasques lúdiques que li permetin aprendre a través de la diversió i el joc, atenent-se aquesta definició al fet d'allunyar-nos del sempre avorrit i qüestionat mètode analític d'ensenyament de la tècnica.

A continuació passarem a analitzar el que s'entén per esport competitiu. Segons diversos autors (Vanek i Cratty, 1972; dins Ruiz i Casado, 2004) es defineixen els esports col·lectius com “esports de situació, ja que el desenvolupament motor dels jugadors està estretament relacionat amb la capacitat d'aquests per respondre de forma

adequada i eficaç a les constants i diverses modificacions que es donen en el context”. El futbol és un esport competitiu que, al llarg dels anys, s’ha concebut com un desenvolupament d’habilitats tècniques, les quals s’han d’entrenar analíticament perquè faran millor al jugador i li permetran obtenir millors resultats. Doncs bé, diversos autors afirmen que el desenvolupament de la tècnica individual ha de ser un mitjà i no un objectiu, ja que el més important, com veurem a continuació, és l’aprenentatge per resoldre diferents situacions en diferents contextos de joc. Amb altres paraules, l’important serà la combinació d’habilitats tècniques i coneixements tàctics.

Prenent com a referència el que diu Mombaerts (1998; dins Ruiz i Casado, 2004), es considera el futbol com “una activitat motriu complexa, en la qual el jugador ha de prendre decisions abans d’actuar, i després d’haver analitzat la situació”. Per tant, seguint el mateix autor, el fet de creure que és un esport on preval l’aprenentatge i desenvolupament de la tècnica individual pel bé del col·lectiu, planteja limitacions importants, ja que “descuida factors característics d’aquest tipus d’esport, com la incertesa, la complexitat i l’adaptabilitat” (Blázquez, 1999; dins Ruiz i Casado, 2004:14). Prevalent la tècnica individual “s’obliden les característiques més apreciades d’aquest esport i pròpies de la relació humana: els pensaments oberts, la capacitat per respondre a noves situacions, l’habilitat per reflexionar en acció i la capacitat d’imaginació i creativitat”.

Segons Bauer (1994; dins Ruiz i Casado, 2004), la definició que donen alguns autors sobre la tècnica no és vàlida, ja que ho defineixen com a model ideal de moviment. En el cas del futbol, segons Ruiz i Casado (2004), s’entenen per tècnica “els moviments que permeten executar accions d’atac i de defensa sobre la base d’una intenció tàctica”.

D’altra banda, hi ha el concepte lúdic. Aquest es refereix a “la necessitat de l’ésser humà de sentir, expressar, comunicar i produir emocions primàries, emocions orientades a la diversió i entreteniment” (Bonilla, 1998; dins Orrego, 2006). Per tant, l’esport lúdic és aquell que es desenvolupa fora dels àmbits professionals i educatius, en busca de diversió, esbargiment i entreteniment. És practicat, sobretot, per a persones que volen sortir de la rutina i de la feina, i mantenir una vida activa i saludable; persones que practiquen esport per viure emocions plaents i que no tenen els requisits necessaris per

una pràctica esportiva professional, però sí que tenen la vitalitat, les ganes i l'energia suficient per realitzar esport de forma lúdica.

D'altra banda, Romero, Escorihuela i Ramos (2009) defineixen el concepte lúdic com una dimensió del desenvolupament humà que fomenta el desenvolupament psicosocial, l'adquisició de sabers i la conformació de la personalitat; és a dir, engloba un conjunt d'activitats on hi conflueixen el plaer, el divertiment, l'activitat creativa i el coneixement.

Així doncs, un cop analitzat tot allò realment important a tenir en compte d'aquest esport segons la perspectiva escollida, passarem a analitzar quines són les principals necessitats dels practicants durant el període d'iniciació esportiva.

2.2.2. Necessitats dels nens durant la iniciació esportiva

És evident que la distribució del temps per a les sessions d'entrenament en un tipus de club i en l'altre són diferents, tenint present les diverses activitats extraescolars que porten a terme els nens i nenes d'aquestes edats, així com la disponibilitat de les famílies. Per tant, analitzarem el que recomanen diversos autors referent a les necessitats que presenten els nens i nenes en aquesta etapa de l'esport.

Tenint en compte que la immensa majoria de clubs lúdics només disposen de dues sessions d'entrenament per setmana, tot i que l'ideal segons Frattarola i Sans (2006) serien tres, la distribució que s'hauria de fer dels continguts dins les sessions d'entrenament durant l'etapa d'iniciació és la següent: destinar un 50% del temps a fer competició interna (4:4), 25% del temps a fer jocs de futbol i 25% del temps a treballar habilitat, treball correctiu i altres jocs (Frattarola i Sans, 2006).

És evident, doncs, que nens i nenes d'entre set i tretze anys no poden practicar i jugar igual que els adults. Per poder treballar sobre aquesta distinció, és evident que s'han de tenir en compte les diverses necessitats dels joves per tal que es trobin còmodes practicant aquest esport i no els suposi un sobre esforç el fet d'haver-lo de practicar. Per això Wein (2004) diferencia 10 necessitats vitals del nen durant la iniciació a l'esport:

1. Seguretat: entrenaments en un ambient íntim i familiar que l'hi generi seguretat i confiança.
2. Guanyar noves experiències: enlloc de donar-los les respostes del que han de fer, és convenient deixar-los resoldre els problemes, deixant que trobin la millor solució, ja que prefereixen ser estimulats que no pas instruïts. Com més experiències tinguin, més desenvoluparan la seva intel·ligència.
3. Reconèixer el seu esforç: com més elogis reben, més s'esforcen. El formador i els pares són un model a seguir pels nens; per tant, hauran d'aprendre a donar estímuls positius i a reconèixer els seus esforços, evitant les crítiques.
4. Tenir responsabilitats: els nens prefereixen prendre les seves pròpies decisions. És important plantejar tasques que potenciïn aquesta presa de decisions, i només intervenir en cas de necessitat del nen.
5. Necessitat de jugar: els nens aprenen jugant. És clau adaptar el joc al nen i no al revés. Jugant amb els altres facilita la capacitat de comunicació i estimula el procés de presa de decisions.
6. Socialitzar-se: als nens els agrada estar amb altres nens de la seva edat, identificar-se amb un grup o equip per aconseguir uns objectius comuns.
7. Moure's: els nens són actius per naturalesa, i descobreixen i experimenten amb tot el que els envolta. Per tant, és important evitar exercicis que hagin de fer files i potenciar jocs simplificats, amb pocs participants, perquè la seva participació sigui més alta.
8. Viure el present: els pensaments dels nens no són com els dels adults. No conceben tant el passat o el futur, sinó que viuen amb molta més intensitat el present.
9. Varietat: necessiten varietat per no avorrir-se. Una gran varietat d'estímuls és fonamental per mantenir el nivell d'atenció alt més temps. També és important variar el grau d'intensitat de les diferents activitats, així com alternar els jocs multilaterals amb tasques de futbol.
10. Ser comprès pels adults: és important tenir present que els nens no són "adults en miniatura". Tenen problemes diferents, aprenen d'una manera diferent i pensen de forma diferent de com ho fan els adults. Per això, els adults que els envolten haurien de ser persones ben preparades per poder-los guiar correctament en busca de la seva pròpia felicitat.

Aquestes deu necessitats del nen les trobarem sempre, a tot arreu, estiguin jugant a clubs lúdics o a clubs competitius.

D'altra banda, Bayer (1992:63) parla d'un estudi que va dur a terme l'Institut Francès d'Opinió Pública (IFOP) i Management Scientifique de França, on desvetlla que l'objectiu que busquen els joves d'entre 14 i 24 anys no és tan la competició, sinó la distracció, distensió a l'aire lliure, sentir-se i mantenir-se en forma, conèixer altres joves, etc. Aquest estudi, certament, no s'inclou dins el període d'iniciació esportiva, però crec que és interessant tenir present que la diversió i distracció a través de la pràctica esportiva són uns dels motius més marcats en l'elecció d'una activitat o una altra, més que no pas la pròpia competició en sí mateixa.

Per concloure aquest aspecte tant important i essencial com són les necessitats del participants, els quals són els protagonistes de l'activitat esportiva, igual que Wein (2004), Pacheco (2007) i Frattarola i Sans (2006), un altre autor com és Bayer (1992) també proposa adaptar les característiques de l'esport a les necessitats dels practicants.

Algunes de les aportacions que facilitarien el desenvolupament del joc per part dels infants són: reduir els efectius per tal de tenir més intervencions amb la pilota; com a conseqüència, disminuir les dimensions del terreny de joc; adaptar el material i augmentar el nombre de pilotes que, segons Missoum (1977, dins Bayer, 1992:75), "atenue al nen la intensitat de les vivències de la desvalorització, de la frustració, de la submissió i de les dependències excessives".

Com plantegen diversos autors (Wein, 2004 i Pacheco, 2007), el fet d'introduir noves normatives i adaptacions de l'esport, pot semblar que aquest perdi la relació que el vincula i el fa ser semblant a l'esport dels professionals, el qual està clar que no s'executa de la mateixa manera en nens que en adults. Doncs bé, el fet de modificar les normes i adaptar l'esport a les necessitats dels infants, farà que esdevinguin noves institucions, com ha passat amb el mini-bàsquet, les quals autoritzen l'evolució de tota societat i cultura.

2.2.3. Aspectes importants per la formació

Seguidament veurem la diferència de criteris que s'estableix, generalment, entre els clubs lúdics i els clubs competitius. Abans però, Wein (2004) ens defineix la filosofia de la competició en etapes de formació. Aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora d'enfocar aquest concepte:

- El bon joc ha d'estar per sobre de tot.
- Buscar sempre la victòria amb ganes de fer-ho el millor possible, però mai jugar a guanyar a qualsevol preu.
- No hauria d'importar perdre, ja que forma part del procés d'aprenentatge.
- Guanyar no és tan important com sembla, ni perdre tan dolent. Tot depèn de com s'hagi aconseguit.
- Guanyar acostuma a ser una conseqüència de jugar bé.
- S'ha d'aprendre a jugar com si fos un entrenament, i a entrenar com si fos un partit.

Amb tot això rau la diferència d'enfocament de la competició per part dels tècnics i/o pares entre ambdós tipus de club. Mentre uns intenten aprendre i passar-ho bé a cada partit, altres es valen del resultat per avaluar el procés d'aprenentatge, tot i que hi ha clubs competitius professionals on prevalen tots els conceptes anteriors. Els milers de joves que practiquen l'esport del futbol a les etapes d'iniciació a l'esport es troben en un moment del procés formatiu on l'objectiu a perseguir ha de ser la seva pròpia millora individual com a futbolista, i no la consecució d'èxits col·lectius. Per tant, tots han de tenir la possibilitat d'accedir a un ensenyament del futbol de qualitat, independentment de la localitat on visquin (Frattarola i Sans, 2006).

En la iniciació, a més, l'educador ha de despertar l'interès per aquest esport, sota el plantejament que (Pacheco, 2007):

- No hi ha d'haver selecció de jugadors
- S'han de proporcionar les mateixes oportunitats d'entrenar i jugar a tots
- No s'han de celebrar campionats, però sí convivències esportives
- S'hauria d'entendre el futbol com una festa, on la màxima felicitat és la de poder jugar

A més, tenint en compte l'edat dels jugadors al final de l'etapa de formació (13-14 anys), és de vital importància el paper de l'entrenador per la continuïtat en l'esport, ja que pot esdevenir un filtre als abandonaments en l'esport que es produeixen en aquesta etapa (Frattarola i Sans, 2006:400).

Seguint Frattarola i Sans (2006), també és important tenir en compte el factor motivacional. El fet que jugar a futbol sigui una activitat que han escollit els subjectes, farà que aquests tinguin una motivació intrínseca inicial cap aquesta activitat, ja que dels diferents esports que existeixen han escollit, precisament, el futbol. Aleshores, és important que li continuem despertant l'interès per aquesta activitat, o fins i tot li augmentem. Per exemple, adequant els entrenaments a l'edat, nivell i interessos del nen seria un primer pas per aconseguir aquest propòsit.

Com diu Pacheco (2007), si no se sap portar a terme aquest control emocional sobre els nens i nenes que es troben en l'etapa d'iniciació a aquest esport, gestionant la pressió competitiva, la importància del resultat, les exigències i el tracte donat als jugadors i als seus entrenadors/educadors, en moltes ocasions esdevenen característiques idèntiques a les que s'exigeixen en el món dels adults en la seva forma negativa.

En quant a la socialització dels infants, tal com afirma Bayer (1992), no accedeixen a aquesta fins als 11-12 anys, ja que fins a aquesta edat pateixen un egocentrisme i inestabilitat de la seva atenció. “Malgrat sembli que fins els 11 anys els infants juguen junts, cooperant i ajudant-se els uns als altres, la realitat viscuda es revela com totalment diferent: juguen un al costat de l'altre, cada un absorbit en el seu propi joc, sense prestar atenció a l'activitat de l'altre, sinó buscant el plaer i satisfacció personals”.

Així doncs, la pregunta que ens podríem formular és la següent: ¿Per què la gran majoria de clubs de futbol, així com d'altres esports col·lectius, pretenen una adquisició tan prematura dels aspectes tècnics i tàctics per part dels nens i nenes que el practiquen?. De fet, Bayer (1992) explica que els infants no adquireixen el punt de vista del col·lectiu i de la pràctica conjunta fins els 11 o 12 anys: “no s'han d'imposar esquemes tàctics de cop perquè els seu nombre és infinit. A més, l'aprenentatge d'aquests esquemes afoga la personalitat del jugador, el redueix i l'obliga a realitzar

accions individuals molt precises com un robot o un autòmat, i frena les possibilitats d'expressió i de desenvolupament de la qualitat del seu pensament tàctic. No disposen d'iniciativa personal”.

És a dir, que el fet de prevaldre els conceptes tàctics, entenen-los dins la complexitat del joc, i que desenvolupen els clubs competitiu majoritàriament, impedeix el desenvolupament de les qualitats individuals dels practicants, sabent que, com diu el mateix autor, els principis organitzadors permetran a cada jugador actuar lliurement a partir de les mateixes bases i facilitar les seves possibilitats d'integrar-se en estructures d'atac o defensa.

Amb tot això, per tant, queda clar que no es pot pretendre que en la iniciació a l'esport, en aquest cas el futbol, els nens i nenes dominin totes les facetes del joc, sinó que és més important el fet de destapar les seves qualitats individuals perquè després els resulti més fàcil la interrelació amb la resta de l'equip sobre el terreny de joc. “Així com l'escola tradicional pretén donar la formació acadèmica als ciutadans perquè més endavant es puguin incorporar a la societat, l'escola de futbol ha de donar formació adequada als joves futbolistes perquè més tard es puguin integrar als equips d'adults; però com que no tots podran accedir-hi, en aquest cas estem obligats a donar una formació integral, fent de l'entrenament també una escola de caràcter” (Bayer, 1992).

Segons Lasierra i Lavega (1993), el fet de parlar de la iniciació als esports d'equip, no podem oblidar el caràcter lúdic de l'esport, el qual a més d'estar configurat pels mateixos elements constitutius que el joc motor (imperatius espai-temps, mòbil a manipular i interacció entre jugadors) suposa l'evolució d'unes determinades pràctiques lúdiques que s'han convertit en joc altament reglamentat. Ara bé, tal com afirmen els mateixos autors, “no es pot introduir als nens petits en els esports col·lectius seguint els models ideats per i pels adults”.

Pel que fa als clubs competitiu, la metodologia de la qual ens parlen Moreno i Morcillo (2004) fa referència al mètode global, deixant de banda l'execució tècnica per davant de la tàctica, sinó que prioritzen l'aprenentatge conjunt d'ambdós conceptes, sempre basat, evidentment, en tasques de futbol. Tot i això, el fet de prioritzar aquest tipus d'ensenyament envers l'anteriorment esmentat, no vol dir que, a la vegada que els

jugadors es formin esportivament, no aprenguin aspectes formatius, sinó que això dependrà de la figura de l'entrenador i de com aquest enfoqui les prioritats d'aprenentatge dels jugadors.

Combinar la metodologia que presenten aquests dos autors amb els aspectes formatius esmentats anteriorment, pot ser una forma molt rica i intel·ligent de formar esportistes i persones al mateix temps, gaudint de l'esport que més els agrada i mantenint-los motivats perquè el segueixin practicant.

2.2.4. Recursos materials i humans

D'entrada, la diferència entre un club competitiu i un club lúdic es troba en l'entorn i el context, tant d'instal·lacions com de recursos materials i humans. És evident, doncs, que a priori, els primers disposaran de més quantitat de material, millors instal·lacions i més professionals que no pas els segons. En els clubs lúdics les instal·lacions seran més precàries, els recursos materials escassos, i el personal tècnic menys qualificat; i això es veurà reflectit, posteriorment, en l'evolució de l'aprenentatge dels nens i nenes en aquesta activitat. Així doncs, tenint en compte aquestes diferències principals, els objectius que s'han de marcar aquestes dues tipologies de club han de ser totalment diferents, per tant els continguts per aconseguir aquests objectius també variaran.

Segons Pacheco (2007), els problemes que més afecten als clubs en aquest moment són:

- Pressupostos reduïts dels clubs destinats al futbol com a àmbit lúdic.
- Falta d'un model de joc, d'entrenament i d'entrenador, que són condicionants per una intervenció de qualitat en la formació.
- Inexistència d'una programació coherent i específica per la progressió entre les diferents categories de formació.
- Horaris incompatibles amb els horaris escolars.
- Baixes condicions materials i d'entrenament.
- Ensenyament del joc subministrat, en la majoria de casos, per un entrenador aficionat, sense cap preparació específica.
- Manca de remuneració de la majoria d'entrenadors de futbol infantil i juvenil.

- Elevada pressió competitiva sobre el jovent.
- S'inicia la competició formal en edats molt prematures.
- Excessiva importància atribuïda al resultat esportiu immediat, en detriment de la qualitat de la formació esportiva a llarg termini.

La major part de tots aquests factors els podem veure presents a la gran majoria de clubs esportius, on la manca de pressupost acostuma a ser un problema que desencadena amb una presència d'entrenadors no qualificats i una manca d'entrenadors amb coneixements i formació per entrenar als equips de formació. A més, la coordinació i gestió de molts clubs no va a càrrec d'experts en aquest camp esportiu, pel que les previsions futures no s'ajusten a les demandes reals de l'esport i l'entitat, en les quals ha de prevaldre un model de formació i iniciació òptim per sobre els resultats purament numèrics dels equips del club.

Referent a l'entrenador i la seva formació, un estudi de la Federació Italiana de Futbol l'any 1999 (dins Pacheco, 2007:41), conclou que, “dels 19000 joves que inicien la pràctica del futbol, només un aconsegueix arribar a la primera divisió. La resta acaben jugant a la resta de categories o bé abandonen aquest esport”.

Tant és així que, segons el mateix autor, no podem deixar la formació i educació dels joves en mans d' “entusiastes” que, tot i que tenen la millor voluntat i entrega, no tenen cap formació que els permeti desenvolupar aquesta tasca amb la competència i qualitat que aquesta requereix. “El fet d'haver estat jugadors no ens fa per sí mateix bons entrenadors, sinó que és necessari tenir un conjunt de qualitats i virtuts, que es van adquirint a través de l'estudi i l'experiència”. D'altra banda, la simple formació no farà que una persona es converteixi en un gran entrenador, sinó que també són necessàries un conjunt de vivències de la realitat del futbol.

Pacheco (2007) ens parla de les característiques que ha de tenir l'entrenador ideal pels joves:

- Ha de tenir formació i experiència com a practicant
- Coneixements sòlids de futbol, treballador i bona relació amb els jugadors
- Ha de constituir un bon model pels joves

- Ha de conèixer les característiques dels jugadors a aquestes edats

A més a més, seguint encara amb el mateix autor, l'entrenador ha de complir tres competències bàsiques: “saber, saber fer i saber fer que altres facin”.

En quant a l'organització dels recursos materials, em basaré en el que diu Wein (2004:40) sobre el projecte d'una escola d'iniciació al futbol, on destaca el suport familiar, infraestructures i equipaments, captació de nous jugadors, organització del temps i qualitat de l'ensenyament.

Suport familiar:

- Assistència als partits
- Assistència als entrenaments
- Un pare com a delegat per cada equip
- Educació conjunta amb diàleg permanent

Suport de la junta directiva:

- Comunicació permanent amb el coordinador del futbol o delegat de l'escola
- Buscar altres formes de finançament

Organització del temps:

- Anys de 10 mesos
- Dos entrenaments/setmana com a mínim
- Coherència en el treball a llarg termini
- Definir què fer en els dies de pluja
- Definir les activitats abans de la lliga
- Definir les activitats després de la lliga i dies festius
- Distribuir els entrenaments setmanals de tots els equips

Infraestructures i equipaments:

- Encarregat del camp
- Magatzem per material i responsable d'aquest
- Vestidors amb dutxes i lavabos

- Bar o màquina amb begudes
- Sala de reunions
- Solució de transport als entrenaments i partits
- Definir el finançament de l'escola
- Disposar d'un fons de material divers

Qualitat de l'ensenyament:

- Tenir un programa model a seguir amb diferents activitats formatives per a cada categoria
- Unificar criteris de treball i objectius prioritaris
- Assegurar diversió i aprenentatge
- Planificar el treball a llarg termini i curt termini
- Avaluar el treball realitzat
- Coordinar i controlar el treball dels monitors en el camp de joc i fer reunions periòdiques

Captació de nous jugadors:

- Tenir un monitor i un director per cada equip
- Definir quants jugadors i de quina edat
- Cuidar els que hi són
- Atraure jugadors amb activitats promocionals
- Col·laboració amb una escola propera
- Captar nous jugadors amb ajuda dels socis o dels propis jugadors
- Disposar de pòsters, fulls informatius, vídeos, etc.
- Fer colònies d'estiu

Evidentment, poder desenvolupar tots els punts anteriors en una escola d'iniciació al futbol no és fàcil, però no resulta una despesa enorme per un club, ja sigui lúdic o competitiu, pel que es poden aplicar la majoria d'ells sempre que hi hagi una predisposició per part de la junta del club a invertir en la formació i diversió dels joves jugadors.

2.2.5. El paper de les famílies

Tal i com diuen Frattarola i Sans (2006), tenint en compte les edats amb les que estem treballant, és molt important tenir en compte el paper dels pares i mares, ja que són molt importants en la determinació d'objectius, pel fet que moltes vegades tenen objectius diferents als que s'ha marcat el propi nen/a.

Generalment, tot i que sempre existeixen excepcions, les famílies que tenen els seu fill a un club competitiu tendeixen a tenir uns objectius més ambiciosos que els que es troben en clubs lúdics. Això fa que, ocasionalment, alguns pares i mares pequin d'excessiva exigència: esperen del seu fill un determinat rendiment que no està d'acord amb les capacitats individuals o amb el moment de desenvolupament en el que es troba (Frattarola i Sans, 2006:407). D'altra banda, les famílies que es troben en clubs lúdics, acostumen a ser més conscients de les capacitats i destreses dels seus fills, i accepten amb més paciència el seu nivell de desenvolupament.

El que Frattarola i Sans (2006) afirmen amb això és que, normalment, "les metes que es marquen els pares són massa elevades i forcen als nens a un ritme que no és l'adequat. Una exigència excessiva acompanyada d'un esforç forçat, pot produir una desmotivació del nen que, la majoria de vegades, acaba amb l'abandonament d'aquesta pràctica esportiva de forma prematura".

Per tal d'evitar aquest problema, és important que existeixi una bona comunicació entre l'entrenador i les famílies, per tal que aquestes ajustin els seus objectius fixats amb els que ha marcat l'entrenador. Per fer-ho, una bona manera és fer una reunió prèvia a l'inici de la pretemporada i petites reunions individuals durant el transcurs de la temporada.

2.2.6. Objectiu: lúdic o guanyar?

Generalment, el concepte que es té a l'hora de diferenciar els clubs lúdics i els competitius és que els primers són una forma d'aprenentatge basada en jocs i activitats, i tots els participants hi tenen cabuda, deixant de banda les capacitats tècniques individuals de cadascú, i en els quals no es té en compte el resultat de la competició,

mentre que es tendeix a pensar que els segons es basen única i exclusivament en els resultats. Doncs bé, com s'ha dit abans, no es pot generalitzar el que es concep per tots els clubs. La taula següent ens indica les diferències entre objectius que acostumen a existir entre dues preferències: guanyar (actitud resultatista) i recrear/lúdic (valoració del procés i convivència).

OBJECTIU: GUANYAR	OBJECTIU: LÚDIC
<ul style="list-style-type: none"> - Selecció de jugadors accelerats en les seves capacitats físiques. Ells són els titulars. - Es dóna menys importància a la seva capacitat tècnica, a l'assistència regular, a la seva actitud i esforços als entrenaments i al comportament dins el grup. - Els menys forts tenen menys possibilitats. - Des dels 8 anys es dóna una importància desmesurada a la tàctica col·lectiva. - S'aplica sempre el mateix sistema de joc. - Es busca immediatament la profunditat en el joc d'atac. L'equip té més pressa i juga més ràpid del que és capaç. - Se solen utilitzar passades llargues. - Poques intencions per construir el joc. - L'entrenador té l'objectiu de guanyar el partit i el campionat. El jugador ha d'obeir al tècnic. - S'ensenya a ser deslleial, fer trampes, ser deshonest i enganyar els contraris i àrbitres per tal d'aconseguir la victòria. - Prematura especialització en una determinada demarcació. - Es dóna una importància desmesurada al treball físic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Juguen tots, no només els més forts. - El bon comportament dins i fora del camp és un dels criteris per la selecció, així com la voluntat d'esforçar-se. - Tots tenen els mateixos drets per jugar independentment del seu físic i les seves capacitats. - El partit serveix per avaluar el grau d'habilitat i guanyar experiència en la tàctica. - Es canvia freqüentment de tàctica. - Preval mantenir la possessió de la pilota. No hi ha pressa en el joc. - Tots els jugadors toquen la pilota. Prevalen passades curtes i suports curts. El porter acostuma a servir amb una passada amb la mà. - El responsable és un formador que estimula amb la finalitat de millorar el rendiment del seu jugador i del seu equip. El tècnic no decideix pels jugadors. - S'ensenya l'esportivitat, l'honestetat, a respectar el reglament i a ser lleial amb els adversaris i àrbitres. - Tots reben diverses oportunitats experimentant diferents posicions i rols en la competició. Tots juguen independentment de la seva qualitat.

<ul style="list-style-type: none"> - Entrenaments de metodologia tradicional per poder guanyar. - Es valora més la part esportiva que la persona. 	<ul style="list-style-type: none"> - Es busca respectar la naturalesa del nen i millorar les capacitats condicionals i coordinatives amb una gran varietat de jocs. - Metodologia activa. - Es dóna prioritat a la formació de la persona per davant de l'esport. S'utilitza l'esport com una escola de la vida.
---	---

Taula 1. Conseqüències pels nens i les escoles de futbol segons l'orientació escollida (modificat de Wein, 2004:50).

La taula anterior ens mostra que, degut a la importància que es dóna al resultat en moltes ocasions, pot provocar que es descuidin aspectes formatius que haurien de prevaldre sobre els competitiu. El fet que un club compleixi les característiques de la columna de l'esquerra indica que és un club competitiu, mentre que el fet que compleixi la majoria de les de la dreta, acostuma a ser, tenint en compte excepcions, de caire lúdic, tot i que, si se sap aplicar correctament, finalment es poden obtenir bons resultats en la formació i creació de jugadors de futbol.

Així doncs, podem veure que entre un club competitiu i un de lúdic hi ha força aspectes en comú, com és la importància de la formació dels tècnics, els quals proposin tasques adequades i motivadores als practicants; una bona estructuració dins l'organigrama del club, on tothom porti a terme les seves tasques de la forma més adequada possible; el fet que els nens i nenes han de rebre més estímuls positius que negatius, etc. Però també trobem certes divergències entre ambdós tipus de club, les quals s'analitzaran posteriorment, amb l'ajuda de les enquestes.

Com s'ha esmentat anteriorment, i agafant de referència alguns conceptes dels quals ens parla Wein (2004), les principals diferències entre un club competitiu i un club lúdic les buscarem a través dels següents punts:

- El resultat té més importància que el bon joc de l'equip.
- És important que els jugadors entrenin i competeixin com si fossin adults.

- Juguen els nens o nenes segons les seves qualitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys.
- El fet que les activitats es desenvolupin dins un ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge.
- Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol.
- El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final d'aquest.

Les tres primeres acostumen a donar-se en clubs en els quals es valoren els resultats esportius, mentre que les tres últimes són més habituals i útils en clubs de caire lúdic, on el més important és l'aprenentatge motor i de convivència amb la resta de companys de l'equip, a més de la diversió a través d'activitats i jocs de futbol.

No obstant a això, com s'ha comentat anteriorment, a cada tipus de club hi ha d'haver entrenadors formats que coneguin la lògica interna del joc. Però el més important de tot, deixant de banda els coneixements tècnics o tàctics de l'esport, és el fet que se sàpiguen adaptar a les demandes del club on es troben, ja sigui competitiu o lúdic. Si un entrenador està ben format intel·lectualment, aquest se sabrà adaptar a qualsevol tipus de club on vagi, i la metodologia d'ensenyament sempre serà adequada; mentre que un entrenador no format, com la majoria que podem trobar als clubs tant lúdics com de rendiment, es basarà en les capacitats individuals dels seus jugadors, sense tenir en compte els aspectes formatius o divertits de l'esport.

D'altra banda, Pacheco (2007) destaca una sèrie d'inconvenients derivats de la situació en tot el procés de formació, i que s'acostumen a trobar en clubs competitius com s'ha vist anteriorment a la taula 1:

- Només disposem de jugadors dotats d'una gran potència de rematada i s'organitza tot el joc per a ells. Aquests jugadors ho xuten tot per poder marcar gol en cada acció.
- Utilitzar els jugadors més forts però menys dotats tècnicament per anul·lar els millors jugadors contraris a través de marcatges individuals.

- Tot i guanyar, seguim jugant amb els mateixos jugadors, sense donar oportunitats a la resta.
- Si es va guanyant i queden pocs minuts, es diu a l'equip que es passa d'un joc d'atac a defensar la pròpia porteria. Quan es recupera la pilota, aquesta es llença.
- Si l'equip encadena una sèrie de derrotes, es canvia el procés de formació (el qual hauria de ser continuat).

Prenent com a referència el que diu Pacheco (2007), Wein (2004), Bayer (1992) i Frattarola i Sans (2006), la modificació de la competició per tal d'adequar-la a les necessitats dels practicants és una prioritat, ja que el principal problema és la similitud que existeix entre l'entrenament d'iniciació i el dels adults.

És evident que, en etapes d'iniciació a l'esport, s'han de tenir present les etapes de les quals ens parlen Lasierri i Lavega (1993):

- Període “ludoegocentrisme”, on el nen comença realitzant jocs molt senzills, i concep el joc de forma egocèntrica, i als quatre anys comença a relacionar-hi els companys, a acceptar que formen part del joc. No existeix organització ni coordinació en les accions del joc. Segons Parlebas (1988; dins Lasierri i Lavega, 1993), és l'etapa de “rebuig de regles”.
- Període de “coordinació i cooperació ludomotriu”, entre els sis i els dotze anys aproximadament. Es facilita el joc sociomotor en detriment de l'egocèntric individualitzat. En aquesta etapa, per tant, són molt importants els jocs cooperatius.
- El període “d'establiment i desenvolupament de l'acord ludomotor” es dona a partir dels onze-dotze anys. L'acceptació de les limitacions reglamentàries de l'esport col·lectiu és el resultat en aquesta etapa. Els nens ja són capaços de sacrificar un èxit personal per tal d'aconseguir-ne un pel col·lectiu. Aquesta etapa esdevé el que serà l'inici del desenvolupament de les situacions tàctiques i estratègiques.

A la taula següent veurem les diferències que existeixen entre el futbol d'iniciació i el dels adults, tenint present que el segon busca el rendiment i la consecució d'uns resultats durant la competició.

FUTBOL D'INICIACIÓ	FUTBOL DE COMPETICIÓ (ADULTS)
<ul style="list-style-type: none"> - Objectiu: formació del jove futbolista - Activitat lúdica i esportiva - És per a tothom - Es realitza a través de sessions d'ensenyament - Realitzat amb la presència d'un educador - S'enseny a través de formes jugades, les quals indueixen el progrés - Estructures adaptades a l'edat dels joves (pilota, porteries, camp, nombre de jugadors) 	<ul style="list-style-type: none"> - Objectiu: rendiment de l'equip (resultat) - És un esport - És selectiu, només pels millors - Es realitza a través de sessions d'entrenament - Dirigit amb la presència d'un entrenador - S'enseny a través de formes analítiques, que indueixen un augment del rendiment - Estructura única estandaritzada

Taula 2. Principals diferències entre futbol infantil i el futbol dels adults (modificat de Rusca, 1999; dins Pacheco, 2007:20).

Finalment, m'agradaria destacar el que diu Pacheco (2007) referent a la competició per joves i per adults, i que està relacionat amb els punts anteriors. A la taula següent es veuen les diferències entre ambdós models:

COMPETICIÓ PER JOVES	COMPETICIÓ PER ADULTS
<ul style="list-style-type: none"> - Objectius formatius: aprendre els fonaments del joc, millora de les capacitats a llarg termini. - Reforçament dels esforços i de la millora de les capacitats. - Competició amb un nombre reduït d'equips, i sempre que sigui possible, amb equips homogenis, que permetin condicions equilibrades entre participants. - Establir períodes per finançar els 	<ul style="list-style-type: none"> - Objectiu: el rendiment esportiu, el resultat immediat. - Valoració de la victòria i dels primers classificats. - Lligues de competició amb un elevat nombre d'equips heterogenis. - Lligues competitives molt llargues i sense períodes de descans. - Selecció en la participació de les competicions, només pels aptes. - Eliminació precoç dels equips més dèbils.

aprenentatges. - Possibilitat de participació de tots els nens i nenes. - Igualtat de participació per tots els equips, reduint l'eliminació dels equips més dèbils. - Promocionar les competicions d'àmbit local i regional.	- Predomini de les competicions d'àmbit nacional i internacional.
--	---

Taula 3. Característiques del sistema de competicions dels joves i els adults. Pacheco (2007:113).

2.2.7. Metodologia de l'entrenament

És evident, tal i com ja s'ha comentat amb anterioritat, que cada club té una model de treball i que, tenint en compte els seus objectius (lúdic o competitiu), prevaldrà una tipologia d'entrenament a cada lloc. No obstant, no vol dir que la que es desenvolupi a cada club sigui la correcta i la més adequada al context del futbol, sinó que, basant-se en els seus objectius finals, donen per bona, o no, la metodologia emprada.

Per tal de tenir un punt de vista més clarificador per part d'autors consagrats en la matèria, m'agradaria deixar constància del seus punts de vista sobre com ha de ser la metodologia de treball en etapes de formació dins d'aquest esport.

Tenint en compte el que hem esmentat anteriorment, Bauer (1994, dins Ruiz i Casado, 2004) considera "el mètode integral-analític-integral idoni dins de cada sessió, ja que es pretén aconseguir donar resposta tant al ¿com fer? com al ¿què? i ¿quan? utilitzar cada acció o habilitat des dels primers moments del procés". Dins els mateixos autors, i en relació a la definició anterior de Bauer (1994), Aníz (1997) afirma que la pràctica global és solidària amb l'aprenentatge, ja que el nen, en qualsevol situació, intervé de forma global, i per tant necessita aquesta pràctica més que d'exercicis analítics, a la vegada que suposa una transferència més directa".

Aquesta pràctica global s'ha d'identificar com a pràctica de joc real, simplificat, modificat, etc., "situacions que comportin relacions de col·laboració-oposició,

alternança d'atac-defensa i presa de decisions; és a dir, respectant la lògica del futbol. A més, d'aquesta manera podrem estar a prop d'una de les necessitats de l'esport en els primers moments: aprendre divertint-se" (Ruiz i Casado, 2004: 17).

En relació als clubs lúdics, la definició anterior podria prendre'n part, no de forma integral, sinó prenent com a referència el joc real i globalitzat com a forma de diversió i aprenentatge, i no els errors que s'acostumen a cometre, degut a la manca de formació de molts tècnics en iniciació esportiva, d'entrenament de la tècnica d'una forma analítica, simplificada i avorrida pels practicants, i que a la llarga pot comportar l'abandonament de l'esport per part d'aquests per manca de diversió. Aquest és un error gravíssim que, sobretot en etapes d'iniciació, no ens podem permetre els amants i professionals d'aquest esport.

Finalment, Aníz (1997, dins Ruiz i Casado, 2004), proposa una metodologia que pretén ajudar a optimitzar el procés de formació del jugador des dels seus primers passos, fonamentat entre altres qüestions en:

- Interconnexió pràctica entre execució tècnica i intenció tàctica de manera que tinguem jugadors amb un ampli domini tècnic-tàctic. És necessari dotar de finalitat tècnic-tàctica als mitjans tècnics (Torrescusa, 1991).
- Deducció del gest tècnic a partir del joc global, de manera que en el desenvolupament de les sessions la transferència entre gestos tècnics i intencions tàctiques sigui el més ràpid possible.
- Desenvolupament de la motricitat bàsica i específica coma a mitjà imprescindible per desenvolupar les intencions que el jugador es proposa.

D'altra banda, prenent de referència el que diu Pacheco (2007) sobre el mètode d'ensenyament del futbol, el més eficaç és el que permet assimilar més i millor els aprenentatges. Aquest autor proposa un enfocament de les tasques d'entrenament d'una forma menys analítica i més transferible, la qual permeti als jugadors aplicar els aprenentatges de la tècnica en les diferents situacions reals de joc, entenent com a igual d'important el treball de la tècnica i la tàctica de l'esport, sense la qual no es podrien entendre les accions tècniques.

El mateix autor ens proposa 3 mètodes d'entrenament en iniciació esportiva, els quals es desglossen en la taula següent:

MÈTODE GLOBAL	MÈTODE ANALÍTIC	MÈTODE SISTÈMIC
Característiques: <ul style="list-style-type: none"> - Ús exclusiu del joc formal - L'equip és la base fonamental de l'aprenentatge - Joc anàrquic - El joc no es descomposa ni està condicionat 	Característiques: <ul style="list-style-type: none"> - Es parteix de les situacions tècniques analítiques cap al joc real - El joc es descomposa en elements tècnics jerarquitzats - La suma dels rendiments individuals porta a la millora de l'equip 	Característiques: <ul style="list-style-type: none"> - Es parteix del joc cap a les situacions particulars - L'oposició és la font de tot el progrés - El joc es descomposa en unitats funcionals de complexitat creixent (1c1, 3c3...) - Els principis del joc regulen l'aprenentatge
Conseqüències: <ul style="list-style-type: none"> - Virtuosisme tècnic individual i anarquia tàctica - Variabilitat en les solucions motores però amb descoordinació - Alt nivell de motivació i rendiment - Elevada incidència sobre els mecanismes perceptius i de decisió del moviment (situacions imprevisibles que impliquen un anàlisi i presa de decisions diferenciades i una incidència mitja sobre 	Conseqüències: <ul style="list-style-type: none"> - Mecanització de les accions de joc - Problemes en la comprensió del joc per donar solucions imposades - Obsessió per la tècnica - Baix nivell de motivació i desinterès per l'activitat - Baixa incidència sobre els mecanismes perceptius i de decisió, ja que són situacions estables imprevisibles 	Conseqüències: <ul style="list-style-type: none"> - L'aprenentatge de les tècniques neix en funció de la tàctica, de forma orientada - Comprensió dels mecanismes i principis de joc - Intel·ligència tàctica; creativitat en les accions de joc - Més temps d'entrenament dedicat a l'ensenyament del joc que no pas a la tècnica - Bon nivell de motivació i rendiment - Gran incidència sobre els nivells perceptius en les

els mecanismes d'execució)		tasques, ja que es presenten situacions imprevisibles que impliquen anàlisis i presa de decisions sobre els mecanismes d'execució.
-------------------------------	--	---

Taula 4. Característiques i conseqüències dels mètodes global, analític i sistèmic (modificat de Pacheco, 2007).

Doncs bé, un cop analitzada la taula anterior, i prenent les analitzades en els altres apartats, classificarem els dos tipus de club que s'estudien en aquest projecte amb un dels mètodes descrits (global, analític i sistèmic). Si ens basem en tot el que hem parlat anteriorment; entrenadors, metodologia, necessitats dels nens i nenes, etc., veurem que, en la majoria de casos, cada tipus de club es pot catalogar amb un estil d'ensenyament.

Primerament, els clubs lúdics, els quals hem dit que es basen en la diversió i entreteniment, deixant de banda els resultats obtinguts a la competició, però que no disposen d'unes infraestructures del tot completes i adequades ni d'entrenadors suficientment qualificats, el mètode que utilitzen en la majoria de casos és l'analític, ja que els coneixements dels entrenadors no arriben a altres mètodes més adequats, i se segueix l'ordre tradicional de la sessió (escalfament sense pilota, part principal de treball de la tècnica de forma analítica, i la part final amb un partit o situació de joc real). Això acaba desencadenant, a la llarga, en l'abandonament dels jugadors menys dotats tècnicament per aquest esport, i dels més talentosos, els quals acaben buscant altres clubs més competitius on puguin trobar entrenadors més qualificats.

D'altra banda, els clubs que busquen el rendiment en la competició ja acostumen a tenir tècnics més qualificats, els quals podrien desenvolupar un treball adequat a cada etapa, però moltes vegades han de seguir un model de club erroni, on preval un sistema d'entrenament global, on acaben destacant els jugadors més dotats tècnicament i físicament, ja que les situacions proposades, com hem vist a la taula número quatre, els manca una coordinació, on els jugadors actuen per impulsos i, tot i no haver pres la

decisió correcta, moltes vegades la compensen amb el potencial físic o tècnic individual.

Finalment, per concloure aquest apartat de marc teòric, m'agradaria destacar una cita textual de Pacheco (2007), on fa referència a l'ús de jocs i tasques lúdiques per desenvolupar les capacitats coordinatives i tècniques:

“Ens agradaria dir que, en les primeres etapes de l'ensenyament del futbol, les màximes preocupacions dels entrenadors haurien d'incidir, fonamentalment, en el desenvolupament de les capacitats coordinatives [...] i el desenvolupament de les habilitats tècniques, amb el recurs preferent de situacions lúdiques i petits jocs de futbol en situacions reduïdes” (Pacheco, 2007:171).

3. Metodologia

En aquest apartat es definirà la metodologia utilitzada, així com una breu referència a la contextualització d'aquest tipus de metodologia, el projecte, la mostra utilitzada, les diferents variables, objectius i hipòtesis marcades abans de realitzar l'estudi i, finalment, el tipus d'enquesta que es durà a terme i el procés d'elaboració d'aquestes, amb les seves dades corresponents.

3.1. Marc general de la investigació

Dins aquest espai es delimitaran els problemes de la cerca, les hipòtesis, variables i objectius que engloba l'estudi, així com una breu descripció del mètode científic utilitzat per desenvolupar-ho.

3.1.1. Contextualització i justificació del problema d'estudi

Com tot estudi, l'origen d'aquest sorgeix en un problema o desconeixement d'un

aspecte en concret en el futbol d'iniciació, en el qual s'intenten esbrinar els motius de les famílies per escollir un club de futbol lúdic o competitiu en l'etapa d'iniciació en l'esport.

El fet d'haver investigat sobre aquest tema ve promogut pel meu desacord en la utilització que es fa de la competició per oblidar l'aprenentatge d'aquest esport en les edats inicials; és a dir, s'acostuma a oblidar la formació esportiva i l'aspecte lúdic de la pràctica esportiva per fer prevaldre la competició, la busca de resultats i la creació de talents precoços i prematurs que, en força casos, acaben abandonant la pràctica esportiva per esgotament i tensió, tant amb la família com amb el club.

És evident que la mostra (veure punt 3.3) és molt curta, i és molt probable que no es donin els mateixos resultats en d'altres clubs i àmbits, ciutats, etc., però servirà per poder tenir una idea dels motius de les famílies a l'hora d'escollir un tipus de club lúdic o un de competitiu pels seus fills.

3.1.2. Hipòtesis i variables

D'entrada, prenent de referència l'esmentat anteriorment, les hipòtesis prèvies a l'elaboració de la investigació (les quals poden complir-se, o no, al final dels resultats), són les següents:

- Els factors que escullin les famílies seran, en més del 50% dels casos, relacionats amb el tipus de club on es troben actualment.
- Un terç de les famílies que es troben dins un club lúdic escolliran més factors de competició que no pas lúdics.
- Els factors entesos com a variables contaminadores tindran rellevància en els resultats obtinguts.
- Les famílies que tenen els nens o nenes a l'etapa prèvia a la iniciació del futbol escolliran factors que coincideixen amb el tipus de club on estan actualment, a l'hora de decidir on realitzar l'etapa d'iniciació.

Pel que fa a les variables, -les quals ens ajuden a classificar l'estudi i els resultats obtinguts en aquest-, n'hi ha de tres tipus:

Dependents:

- Elecció d'un club lúdic
- Elecció d'un club competitiu

Independents:

- Els factors, segons Wein (2004), que determinen l'elecció de les famílies per un club de futbol competitiu són:
 - El resultat té més importància que el bon joc de l'equip.
 - És important que els jugadors entrenin i competeixin com si fossin adults.
 - Juguen els nens o nenes segons les seves qualitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys.
- Segons Wein (2004), els factors determinants per l'elecció d'un club lúdic se centren en les següents afirmacions:
 - El fet que les activitats es desenvolupin dins un ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge.
 - Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol.
 - El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final d'aquest.

Contaminadores (aquelles que poden fer perdre significativitat en els resultats obtinguts):

- La proximitat entre el club de futbol i la residència de la família
- El preu de les quotes que s'han de pagar
- La presència d'amistats del nen o nena al club de futbol
- La disponibilitat horària d'entrenaments i partits

3.1.3. Objectius

Al llarg del procés d'investigació s'han marcat quatre objectius, tres dels quals específics i un de general, els quals faciliten la delimitació de la cerca i resultats, i que

es comprovaran al final dels resultats obtinguts. Així doncs, els objectius marcats pel final del projecte són:

- Conèixer els factors més significatius a l'hora d'escollir un club competitiu o un club lúdic. (*general*)
- Conèixer fins a quin punt poden influir en l'elecció per un club lúdic o competitiu aspectes no relacionats, directament, amb un tipus de club o un altre. (*específic*)
- Comprovar si les famílies que estan dins un tipus de club escullen, com a factors determinants, aquells que estan directament relacionats amb el tipus de club. (*específic*)
- Comprovar si els factors escollits pels pares que tenen infants a l'etapa prèvia a la iniciació al futbol, coincideixen amb el tipus club que es troben actualment. (*específic*)

3.2. Contextualització i justificació de la investigació

El que es tractarà en aquest apartat són les motivacions i les causes de l'elecció per aquest tema d'estudi, ubicant la cerca en el context d'actuació actual, entre dos clubs de futbol amateur, i més concretament dels seus equips base (iniciació en l'esport). Així doncs, es donaran les bases per a poder comprendre millor el que significa aquesta elecció per la cerca.

D'entrada, el futbol és l'esport pel que sento més interès, a la vegada que crec que també necessita grans millores per tal de poder-ne optimitzar la seva dinàmica a nivell formatiu. És cert que s'han optimitzat les metodologies d'entrenament al llarg d'aquests últims deu o quinze anys (així com les instal·lacions), però encara hi ha molt camí per recórrer dins d'aquest món tan extens, en el qual conviuen nens i nens que s'inicien en l'esport, adolescents, adults que el practiquen vist des d'una perspectiva d'oci esportiu, a la vegada que d'altres ho entenen com a una porta per entrar a la fama i a la professionalitat d'aquesta pràctica i que, com sabem, és tan difícil d'obrir.

Per tal d'acotar la cerca, vaig voler centrar l'atenció sobre els practicants que es troben en la fase d'iniciació en l'esport, ja que és l'etapa on s'encabeix l'aspecte lúdic i de l'ensenyament-aprenentatge d'aquest. El fet que molts nens i nenes escullin el futbol d'entre tots els esports que podrien practicar, és un aspecte molt positiu; a la vegada, però, és negatiu el fet que aquests mateixos nens i nenes l'acabin avorrint per l'excés de competitivitat que se'ls transmet (moltes vegades de forma errònia) en molts clubs des de la base.

Per tal d'ubicar els clubs estudiats, dir que a cada un hi desenvolupa tasques diferents. Així doncs, la relació laboral que em vincula amb l'un i l'altre ha estat un motiu que m'ha impulsat a escollir-los, pel fet que seria més assequible, posteriorment, de desenvolupar l'anàlisi.

Per tant, el motiu d'aquest petit estudi se centra en esbrinar els motius pels quals les diferents famílies han escollit el club on es troba actualment el seu fill o filla. A més, els resultats de les enquestes, així com el recull de totes les dades, pot ser de molta utilitat per a diferents clubs per tal de conèixer els factors anteriorment esmentats, així com adequar-se a les diferents necessitats dels seus usuaris, i aproximar-se molt més als objectius dels diversos practicants.

3.3. La mostra

Per a realitzar la investigació, s'han utilitzat dues mostres de clubs, un competitiu i un de lúdic. Per a fer-ho, la mostra emprada per realitzar l'estudi és la següent:

- 60 pares i mares de nens i nenes d'iniciació en l'esport (10 prebenjamins, 10 benjamins, 20 alevins i 20 infantils) repartits entre els clubs de Sant Julià i Manlleu. En ambdós casos són els subjectes dels equips "A" de cada etapa.
- 20 pares i mares de nens d'escoleta, previ a la iniciació esportiva (també repartits entre Sant Julià i Manlleu).

El tipus de mostra que s'ha utilitzat és del tipus no probabilístic, ja que no tots els subjectes tenen la mateixa oportunitat de ser escollits, sinó que aquests han de seguir els

criteris prèviament establerts sobre l'etapa on es troben els nens i nenes dins el futbol, així com el tipus de club (lúdic o competitiu); en aquest cas, a Manlleu i a Sant Julià de Vilatorrada.

Dins el tipus de mostra no probabilística, s'engloba dins la mostra per quotes. El que distingeix aquest tipus de mostratge amb els altres, és que la mostra és concreta, i no es poden transferir els resultats a la resta de població, sinó que només tenen efecte sobre el grup mostra que s'ha utilitzat. Aquesta mostra, per tant, només involucra a les famílies de nens i nenes que es troben a l'etapa d'iniciació al futbol en els equips "A" de Manlleu i Sant Julià de Vilatorrada, així com els d'escoleta, que encara no han començat aquesta etapa.

Així doncs, determinada la mostra sobre la qual es desenvoluparà la cerca, passarem a analitzar els esquemes tàctics i tècnics de la investigació, on es desenvoluparà el tipus de mètode i les tècniques utilitzades al llarg del procés.

3.4. Esquemes tàctics de la investigació

En aquest apartat de la metodologia es parlarà del tipus de mètode utilitzat en la cerca: el mètode hipotètic-deductiu. Centrant-nos amb aquest mètode, i basant-nos amb el que diuen Gutiérrez-Dávila i Oña (2005:68), el que s'ha fet ha estat seleccionar un problema d'estudi i contextualitzar-lo mitjançant una revisió documental exhaustiva, fet que implica una participació inicial d'elements teòrics que permetran establir unes hipòtesis inicials que precedeixin i determinin les observacions. Un cop determinades aquestes hipòtesis, es posen a prova mitjançant estratègies d'investigació adequades, les quals contenen diferents variables d'estudi, una mostra i un control de mesura, i tot això amb l'objectiu de contrastar finalment les hipòtesis amb les dades reals. Tal com es pot veure, doncs, en aquest esquema del mètode científic, la inducció no desenvolupa cap paper; de fet, és evitada conscientment (Gutiérrez-Dávila i Oña, 2005).

Fent referència al que parlen els mateixos autors, aquest mètode s'utilitza quan l'investigador té idea sobre el tema que vol desenvolupar, disposant d'un esquema

preliminar de la realitat. És a dir, l'investigador es troba amb una sèrie de problemes amb els quals discrepa segons les seves expectatives de la realitat.

Una altra característica d'aquest mètode és que no existeixen les observacions pures, és a dir, que hi ha d'haver alguna hipòtesi prèvia. A la taula 5 es mostra l'estructura del cicle d'aplicació d'aquest mètode.

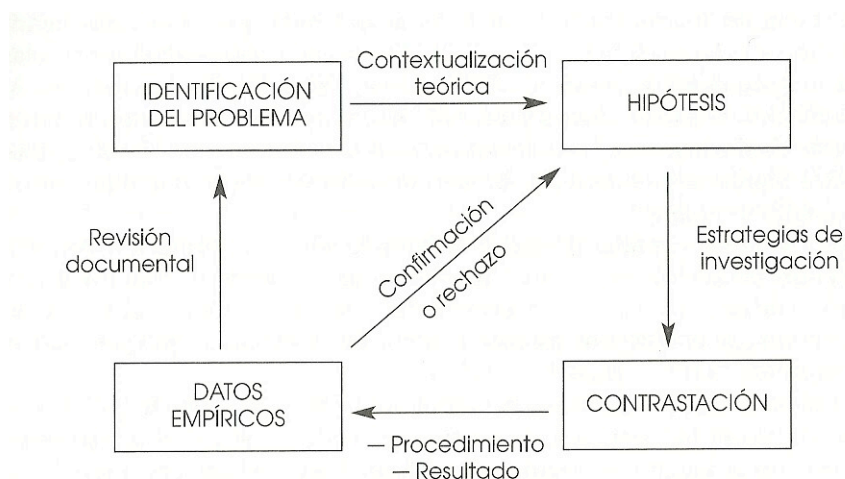

Figura 3.5. Ciclo de aplicación del método hipotético-deductivo.

Taula 5. Cicle d'aplicació del mètode hipotètic-deductiu (Gutiérrez-Dávila i Oña, 2005:69).

Així doncs, descrita i analitzada la part tàctica de la investigació, la qual fa referència a la metodologia utilitzada per desenvolupar la cerca, es passarà a analitzar la tècnica utilitzada, és a dir, les estratègies i instruments, els procediments i els protocols de mesura.

3.5. Aspectes tècnics de la investigació

En aquest apartat s'explicaran les estratègies i instruments de mesura utilitzats en l'estudi, així com el procediment i el protocol de mesura per a l'elaboració de les enquestes i el control de la informació donada.

3.5.1. Estratègies i instruments de mesura

En els punts anteriors s'han anat desglossant aspectes importants dins la metodologia de la recerca. La que s'ha emprat per desenvolupar l'estudi és del tipus qualitatiu, ja que l'estratègia utilitzada són les enquestes que ens ajudaran a respondre correctament a la nostra pregunta de recerca. L'instrument que s'ha fet servir són dos qüestionaris que han de respondre les famílies dels nens i nenes implicats en l'estudi. Així doncs estem parlant, com hem dit, d'un tipus de metodologia quantitativa. Tenint en compte el que diuen Gutiérrez-Dávila i Oña (2005), "l'enquesta és una tècnica d'obtenció de dades, a través de la qual podem estudiar una realitat"; pel que fa al qüestionari, el defineixen com "l'instrument que s'utilitza per portar a terme una enquesta". (A les pàgines 60 i 62 de l'annex es poden veure els formats d'enquestes emprats per recollir les dades)

D'altra banda, estem parlant d'un estudi descriptiu i transversal, en el qual no s'ha manipulat cap aspecte des de la investigació, sinó que s'observen, es comparen, descriuen, relacionen i analitzen les evolucions dels subjectes en un moment determinat, i l'objectiu principal és explicatiu, ja que es busca una resposta basada en la teoria o factors associats amb el fenomen estudiat, entenent els resultats de la investigació com a no numèrics sinó, com s'ha dit, de respostes a la pregunta de la recerca en forma d'afirmacions.

3.5.2. Procediment i protocol de mesura

Pel que fa al procediment, aquest consta de dues parts ben diferenciades: la primera és l'elaboració de les enquestes. Aquestes van ser creades tenint en compte els objectius i variables de la investigació, per tal que les respostes obtingudes tinguessin rellevància en la recerca. Les de l'etapa d'iniciació estan formades per dues preguntes, una referent a les variables independents (en la qual s'han de marcar les respostes) i l'altra a les contaminadores (respondre'n de zero a quatre), per tal de diferenciar la significació de les respostes obtingudes; la segona part fa referència a l'elaboració de les taules de recollida de dades, enteses aquestes com un document *ad hoc* (veure taula de recollida de dades a la pàgina 64 de l'annex). Aquestes van ser elaborades juntament amb el

procediment d'elaboració de les enquestes, tenint en compte les diferents variables que es podien respondre i el nombre de jugadors per equip que responien al qüestionari.

En quant al protocol, dir que tots els qüestionaris es van donar el dia 21 de març de 2013, tenint 2 setmanes per respondre'ls). Aquests qüestionaris, doncs, van ser entregats per la meua persona als pares i mares un cop dissenyades i finalitzades, durant la mateixa setmana, al final de cada sessió d'entrenament. Durant l'entrega de qüestionaris, se'n va explicar el funcionament i que havien de ser retornades al cap de dues setmanes. El fet de poder-les respondre a casa fa que les famílies no vegin les respostes manipulades i puguin contestar de forma sincera, amb calma i totalment anònima.

Per tal d'assegurar que tot el procediment era el correcte, m'he basat en el que diuen Gutiérrez-Dávila i Oña (2005:185) sobre les fases de l'enquesta:

Fases de l'enquesta amb el qüestionari com instrument d'obtenció de dades	
1. Definició de l'objecte d'estudi	<ul style="list-style-type: none">- Establiment de fins i objectius de l'estudi- Definició de les hipòtesis de treball- Selecció i definició de les variables
2. Disseny del qüestionari	<ul style="list-style-type: none">- Elaboració de les preguntes i elecció del tipus de qüestionari- Organització del qüestionari- Selecció de la mostra
3. Aplicació del qüestionari	<ul style="list-style-type: none">- Comprovació de la validesa del qüestionari- Aplicació del qüestionari a la mostra definida
4. Tractament de dades	<ul style="list-style-type: none">- Revisió de l'aplicació del qüestionari- Codificació i tabulació
5. Anàlisi de les dades	<ul style="list-style-type: none">- Preparació de la base de dades- Anàlisi estadístic dels resultats
6. Informe final	<ul style="list-style-type: none">- Interpretació de les dades estadístiques resultants- Elaboració de l'informe final

Taula 6: Fases de l'enquesta (Gutiérrez-Dávila i Oña, 2005:185).

Generalment, aquest esquema és el que s'ha seguit per elaborar la part metodològica del treball. És una part delicada, ja que s'ha de tenir molt present el que fa referència al punt 1 i 2 de la taula anterior, pel fet que són la base perquè les estratègies qualitatives utilitzades siguin vàlides i de qualitat, així com un procediment adequat.

Aquests protocols de mesura, com s'ha comentat anteriorment, fan referència a la informació d'utilització de l'instrument de mesura (el qüestionari). És important que tothom rebi informació dels qüestionaris de la mateixa manera i de la mateixa persona, i que disposin del mateix temps per respondre, per tal que les respostes obtingudes no es vegin afectades per cap informació externa, i siguin totalment sinceres per part de les famílies.

3.6. Aspectes ètics de la recerca

Pel que fa a la protecció de dades, dir que les enquestes que es reparteixen a les famílies són retornades de forma totalment anònima al cap de dues setmanes d'haver estat entregades, pel que no es coneixerà la identitat de cap subjecte, encara que se separaran per grups d'edat per tal de fer més concret l'estudi. Així doncs, la informació explicativa que portarà l'enquesta a la part superior farà referència a aquest aspecte, així com a l'explicació de l'ús que es farà de les dades obtingudes (estudi universitari de final de grau).

Per tal de desenvolupar el treball de camp de la recerca, s'ha declarat que, segons la normativa ètica de l'estudi, es tindran en compte els drets de les persones i l'accés públic a la mesura, regulat per l'agència de protecció de dades, i es respectaran els criteris ètics del comitè responsable i els que es deriven de la declaració de Hèlsinki de 1975, esmenada el 1983.

D'altra banda, es va fer entrega d'un document de consentiment (veure annex) en el qual s'explicitarà a les famílies el perquè d'aquesta investigació i s'hi farà constar l'acceptació d'aquestes a participar a l'estudi mitjançant una signatura, així com la de

l'investigador, al final de l'esmentat document.

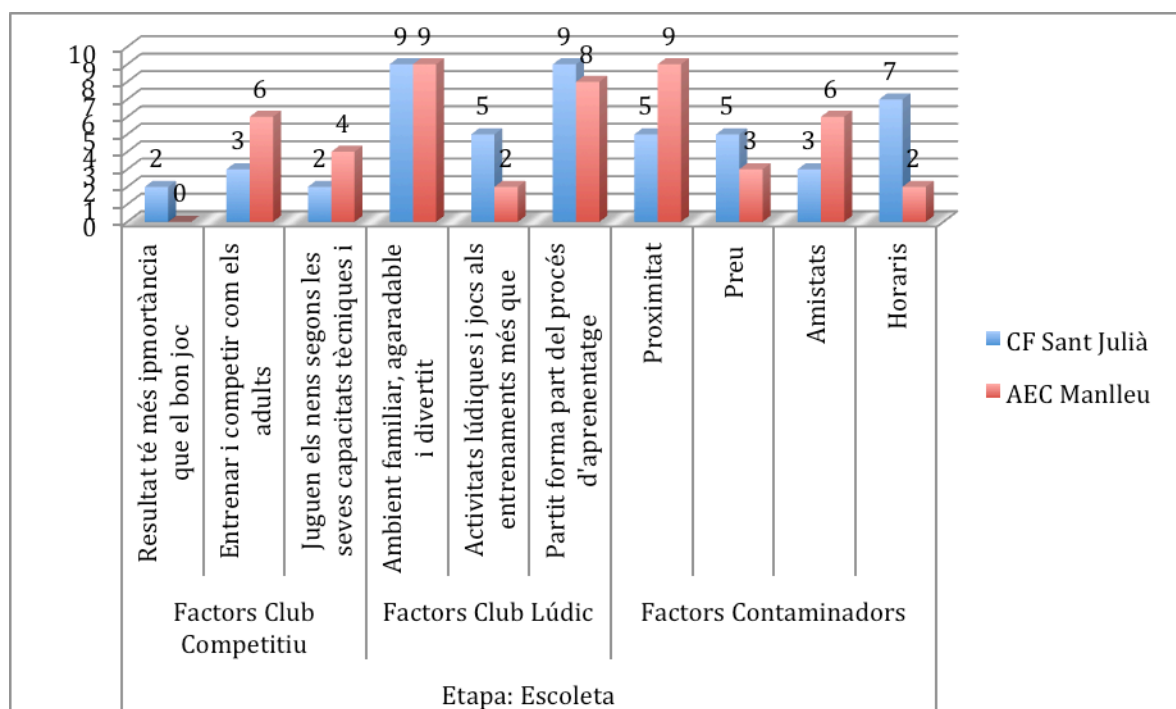
4. Anàlisi, discussió i comunicació de resultats

Finalment, en aquest apartat del treball es mostraran els resultats obtinguts de la cerca, s'interpretaran i es contrastaran amb la informació dels autors del marc teòric. A més, també s'extrauran les conclusions pertinents, i s'analitzarà si s'han complert els objectius i les hipòtesis inicials. Finalment, per concloure la investigació, s'analitzaran les possibles limitacions d'aquesta, així com altres possibles perspectives de futur.

4.1. Resultat, interpretació i discussió

El que es comentarà en aquest apartat són els resultats obtinguts dels qüestionaris rebuts de les famílies, reflectint les dades a través de gràfics de barres per tal de poder contrastar millor els resultats obtinguts, i extreure'n la informació més rellevant.

El procés que se seguirà serà, d'entrada, comentaris dels gràfics de les diferents etapes, contrastant i comparant els resultats dels dos clubs en cada una; seguidament, en forma de redactat, es desenvoluparà un comentari en el qual s'interpretaran els resultats obtinguts a cada etapa per separat, considerant cada una de característiques i necessitats diferents a la resta.

Taula 7. Gràfic de resultats dels dos Clubs en etapa d'Escoleta. Font: pròpia.

D'entrada, crida l'atenció el fet que a Sant Julià hi ha un 23,33% de factors referents a un club competitiu, mentre que a Manlleu n'hi ha el 33,33%. Pel que fa als factors lúdics, aquests estan força equilibrats en ambdós clubs (63,33% a Manlleu i 76,66% a Sant Julià). Sobresurten, sobretot, l'ambient familiar i el fet que el partit formi part del procés d'aprenentatge com a factors més demandats per les famílies –fet normal degut a l'edat dels infants-.

Finalment, pel que fa als factors contaminadors, és evident que poden tenir rellevància sobre l'elecció de cada club sobre les famílies, ja que sumen 20 a tots dos clubs (un 50% del total), encara que repartits de forma diferent a cada lloc. Mentre que a Manlleu es dona més importància a la proximitat i a la presència d'amistats del nen o nena, a Sant Julià preval la disponibilitat horària d'entrenaments i partits com a factor més significatiu.

Així doncs, parlant en percentatges de cada club i grup de factors, queda repartit de la següent manera:

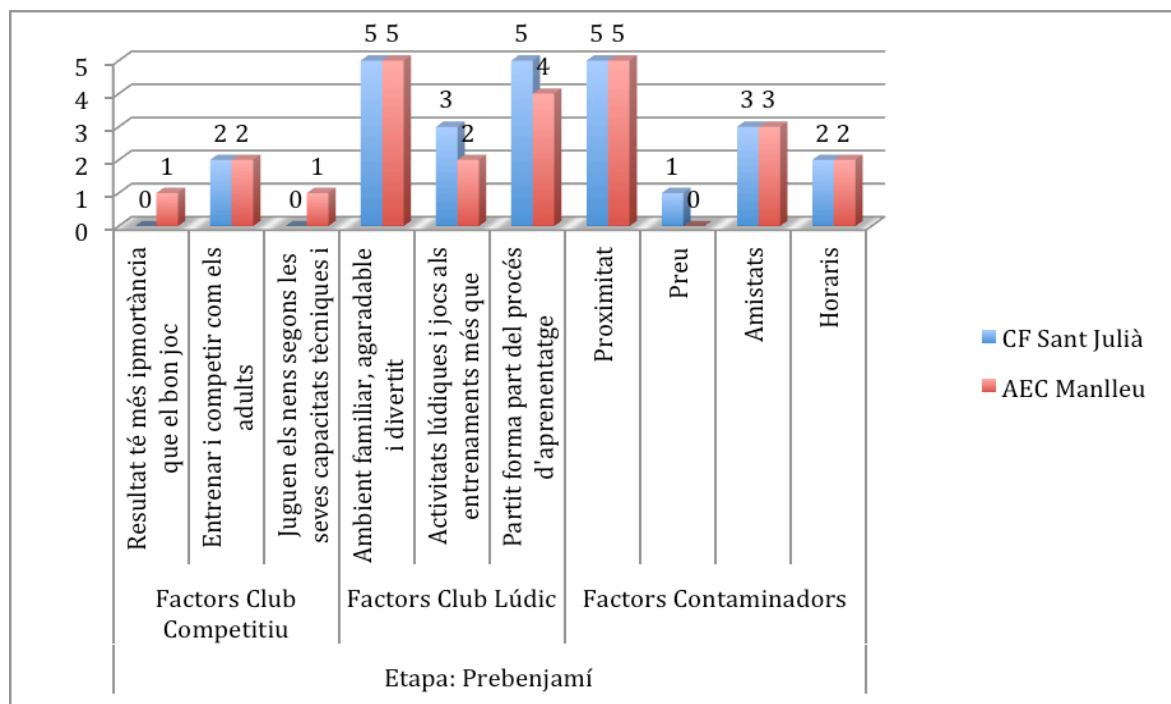
- A Manlleu hi ha un 33,33% de factors competitius, un 63,33% de factors lúdics i un 50% de contaminadors (prou significatius).
- A Sant Julià queda un 23,33% de factors competitius, un 76,66% de factors

lúdics i també un 50% de contaminadors (igualment significatiu).

Per tant, podem dir que, a l'etapa d'escoleta de tots dos clubs, prevalen els factors lúdics per sobre dels competitiu (amb un 63,33% i un 76,66% respectivament).

D'altra banda, si contrastem la informació il·lustrada al gràfic amb el marc teòric de la cerca, veurem que aquesta coincideix amb el que diu Wein (2004), quan afirma que una de les necessitats vitals pels nens i nenes és la seguretat d'estar dins un ambient familiar i íntim que generi seguretat i confiança. Tal com es veu ressaltat al gràfic, i segons el mateix autor, un dels factors més importants dins els clubs lúdics és el fet que el partit forma part del procés d'aprenentatge dels jugadors, sense estar influït pel resultat final, sinó que el fet de perdre forma part del propi procés d'aprenentatge.

A continuació s'il·lustra el gràfic de dades de l'etapa prebenjamí:

Taula 8. Gràfic de resultats dels dos Clubs en etapa Prebenjamí. Font: pròpia.

Quant a l'etapa de prebenjamins, s'ha de tenir en compte que els nens i nenes encara són molt petits, i tenint en compte el que afirmen Wein (2004), Pacheco (2007), Frattarola i Sans (2006) i Bayer (1992), és important tenir en compte les necessitats dels

nens i nenes en cada etapa evolutiva, així com la necessitat d'adaptar l'esport a les necessitats dels seus practicants.

Com es pot veure al gràfic, és una etapa on, tant les famílies de Manlleu com de Sant Julià donen molta importància als factors lúdics (73,33% i 86,66% respectivament). Pel que s'ha dit anteriorment, per tant, bé per la majoria de famílies en aquest aspecte, tot i que a Manlleu hi ha 4 de les 5 famílies enquestades que han escollit un factor competitiu; mentre que a Sant Julià, 3 de les 5 famílies han escollit tots els factors lúdics. Dintre d'aquests, els que més ressalten són “l'ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge” i el fet que “el partit formi part del procés d'aprenentatge sense tenir en compte el resultat final”, amb gairebé un 100% de predilecció en ambdós clubs.

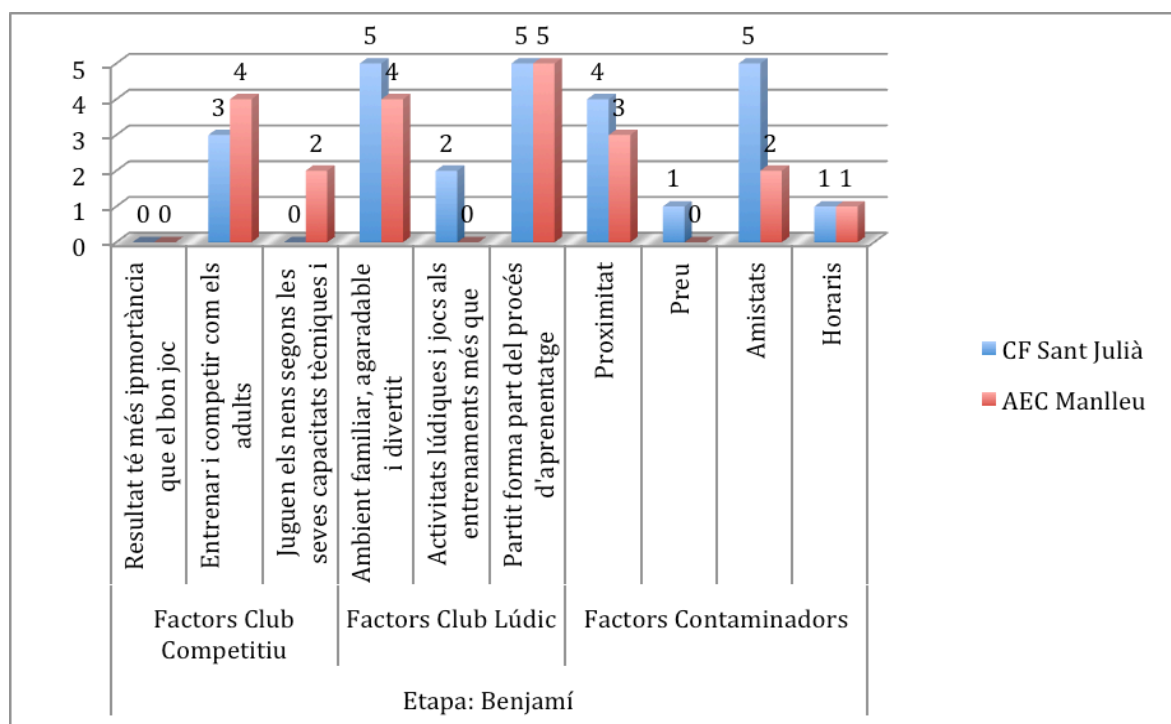
A més, crec que pot ser interessant nombrar el fet que a Sant Julià, 3 de cada 5 famílies escullen el fet que “hi hagi més presència d'activitats lúdiques i jocs que no pas exercicis de futbol”, ja que a Manlleu no es té tanta predilecció per aquest aspecte.

Pel que fa als factors contaminadors, aquests tenen una rellevància del 25% i 27,5% respectivament, i on destaquen la proximitat de la residència familiar al club”, escollit per un 100% de les famílies, i la “presència d'amistats del nen o nena”, escollit per un 60% de les famílies, com a factors més determinants, pel que, probablement –i igual que en l'etapa prèvia-, farà perdre rellevància als factors de cada grup.

Si fem cas al que diu Wein (2004), veurem com algunes de les famílies de Sant Julià coincideixen en el fet de valorar la necessitat de varietat dels nens que, com diu l'autor, s'han de plantejar tasques lúdiques a través del joc i la diversió, així com combinar jocs amb tasques de futbol. Fins i tot, segons afirmen Romero, Escorihuela i Ramos (2009) referent al desenvolupament psicosocial, és necessari l'englobament d'activitats plaents, divertides i creatives pels nens i nenes.

Pel que fa a l'enfocament de la competició, els resultats es decanten en relació al que diu Wein (2004), quan assegura que s'han de respectar les etapes evolutives dels jugadors i que s'ha de concebre la competició com un procés d'aprenentatge, en el qual el resultat final no és el més important.

Seguidament es comentaran i s'analitzaran les dades del gràfic de l'etapa benjamí:

Taula 9. Gràfic de resultats dels dos Clubs en etapa Benjamí. Font: pròpia.

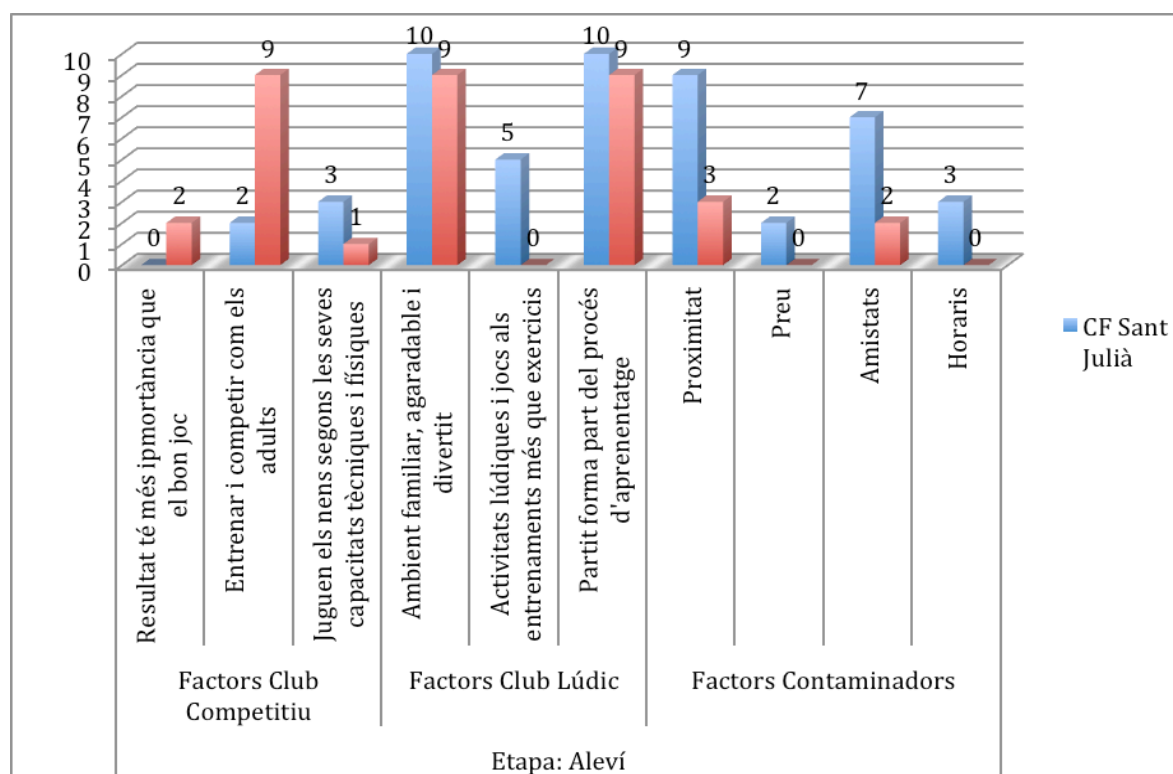
Referent a l'etapa de benjamins, continua havent-hi predilecció, per part de les famílies de tots dos clubs, pels factors lúdics, encara que a Manlleu la diferència és més ajustada amb un 40% de factors competitius per un 60% de lúdics. En canvi, a Sant Julià es manté la dinàmica similar a l'etapa anterior, amb un 20% de factors competitius contra un 80% de lúdics en aquest cas.

Del primer tipus de factors destaca, sobretot, el fet que “entrenin i competeixin com si fossin adults”, ja que a Manlleu ho han escollit 4 de cada 5 famílies i a Sant Julià només una menys. Pel que fa als factors lúdics, el que “el partit formi part del procés d'aprenentatge”, essent aquest un factor escollit el 100% en ambdós casos, i un “ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge sense tenir en compte el resultat final”, escollit en un 90% entre els dos clubs, són els factors més determinants en aquest aspecte.

D'altra banda, si mirem els factors contaminants, veurem que a Sant Julià se n'han marcat gairebé el doble que a Manlleu, donant preferència a la "presència d'amistats del nen o nena al club de futbol", així com "la proximitat de la residència familiar al club". Per contra, a cap dels dos clubs influeix el preu de les quotes que s'han de pagar o la disponibilitat horària d'entrenaments i partits.

Si contrastem els resultats obtinguts amb el que diuen autors com Wein (2004), Frattarola i Sans (2006), Lasierra i Lavega (1993) i Pacheco (2007), veurem que algunes famílies no coincideixen amb la idea de respectar les etapes evolutives dels jugadors. Contràriament a això, sí que coincideixen amb el fet de destacar l'ambient familiar i agradable (també tenen en compte la presència d'amistats del nen o nena al mateix club) i entendre la competició com a part del procés d'aprenentatge dels jugadors (Wein, 2004).

El següent gràfic que s'i-lustra és el referent a l'etapa aleví, on la mostra s'amplia a un total de vint famílies:

Taula 10. Gràfic de resultats dels dos Clubs en etapa Aleví. Font: pròpia.

Si mirem la gràfica de l'etapa d'alevins, aquesta comença a tenir contrastos més marcats en relació amb les anteriors. Aquí podem apreciar una gran diferència de factors lúdics i competitius entre els clubs.

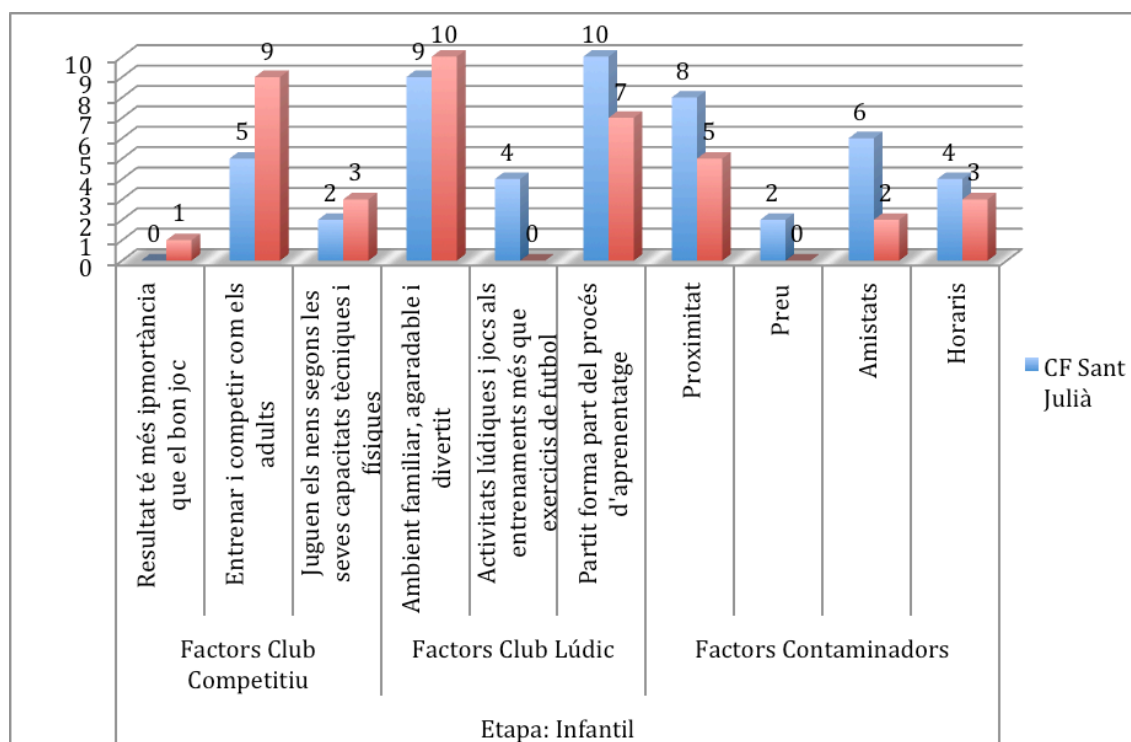
D'entrada, a Manlleu es manté el percentatge del benjamí: un 40% de factors competitius per un 60% de lúdics. Dins d'aquest 40%, el factor més escollit ha estat el “que entrenen i competeixen com els adults” (9 de cada 10 famílies). En canvi, els factors lúdics, que sumen un total del 60%, es reparteixen entre gaudir “d'un ambient, agradable i familiar des del punt de vista de l'aprenentatge” i “que el partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final”.

Pel que fa a Sant Julià, es té predilecció pels factors lúdics (83,33%), on destaquen els mateixos dos factors que a Manlleu, amb un 100% d'eleccions.

En quant als factors contaminants –i aquí és on rau la major sorpresa-, està clar que a Manlleu no influeixen massa en les famílies (només un 12,5%); en canvi, a Sant Julià torna a destacar la “proximitat de la residència familiar amb el club” i, tot i que en menor mesura que les etapes anteriors, “la presència d'amistats del nen o nena al club”. Aquests dos factors, juntament amb els altres dos, confirmen un 52,5% de l'elecció de les famílies, pel que fa perdre més significació a Sant Julià que no pas a Manlleu.

A Manlleu, igual que en l'etapa benjamí, les famílies tenen predilecció perquè els nens i nenes actuïn com adults, afirmació contrària a la d'autors com Wein (2004), Lasierra i Lavega (1993), Pacheco (2007) i Frattarola i Sans (2006), que asseguren que s'han de respectar les etapes evolutives dels jugadors, ja que pensen i actuen de forma diferent i, segons Rusca (1999), la metodologia d'entrenament també divergeix. En canvi, les famílies detecten millor els factors lúdics necessaris perquè es doni un millor aprenentatge del nen o nena, a la vegada que aquest gaudeix de la pràctica esportiva (Wein, 2004; Bonilla, 1998; Romero, Escorihuela i Ramos, 2009).

Finalment, s'analitzaran i comentaran les dades del gràfic de l'etapa infantil:

Taula 11. Gràfic de resultats dels dos Clubs en etapa Infantil. Font: pròpia.

Aquesta etapa d'infantils és la que s'ajusta més a les prediccions prèvies a les respostes. A Manlleu veiem un "previsible" 43,33% de factors competitius, on destaca el fet "d'entrenar i competir com a adults", tot i que encara un alt percentatge de factors lúdics (56,66%) gràcies a la preferència per un "ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge" i, tot i que en menor mesura, que "el partit forma part del procés d'aprenentatge".

Pel que fa a Sant Julià, la diferència entre ambdós tipus de factors és major. Un 23,33% de competitius per un 76,66% de lúdics. I és en aquests on hi ha la major sorpresa; és cert que la diferència entre els tres factors lúdics és gran, però hi ha 4 famílies de les 10 enquestades que han escollit "més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol". Per tant, es pot deduir que la preferència d'algunes famílies ja no és la pròpia competició, sinó la diversió dels fills.

Finalment, comentar també la diferència que existeix dins els factors contaminants (25% a Manlleu i 50% a Sant Julià). Aquesta és, juntament amb l'etapa d'escoleta, la que té aquests factors més repartits: proximitat, disponibilitat horària, preu de quotes i

presència d'amistats del nen o nena, sobretot a Sant Julià on, com en les etapes anteriors, té una major rellevància i, com a conseqüència, pot fer perdre validesa a les dades obtingudes en els factors dels dos tipus de club.

Igual que en l'etapa anterior d'alevins, les famílies no valoren el fet de respectar les etapes evolutives dels jugadors (Wein, 2004), ja que no tenen en compte que l'etapa on es troben actualment encara forma part de la iniciació a l'esport per part dels practicants, i que és important que, segons afirma el mateix autor, s'adapti el joc a les necessitats reals dels nens i nenes. En tot cas, és probable que les metes que es marquen les famílies siguin massa elevades i pretenguin forçar els jugadors a un ritme que no és l'adequat en aquesta etapa, pel que podria arribar a provocar una desmotivació en els practicants (Frattarola i Sans, 2006).

Nogensmenys, el que afirmen autors com Bonilla (1998), Wein (2004), Lasierra i Lavega (1993) i Pacheco (2007) també és pretès per les famílies, ja que valoren el fet de trobar-se un ambient agradable i familiar des del punt de vista de l'aprenentatge, així com entenen el partit com a part important del procés d'aprenentatge dels jugadors, sense estar influït pel resultat final d'aquest.

4.2. Conclusions

Dintre de les conclusions finals, s'analitzaran les concordances i coincidències dels resultats obtinguts amb els objectius, les hipòtesis i la pregunta inicial prèviament formulats, per tal d'analitzar fins a quin punt s'han assolit tots aquests aspectes de la recerca.

4.2.1. Assoliment d'objectius

Pel que fa als objectius prèviament marcats, s'analitzaran un a un en relació als resultats finals obtinguts.

1. *Conèixer els factors més significatius a l'hora d'escollir un club de futbol competitiu o un de lúdic:*

Evidentment, cada etapa és diferent a la resta, però el conjunt d'aquestes han permès esbrinar quins són els factors pels quals les famílies tenen més predilecció, tot i que no sempre coincideixen (s'analitzarà en el tercer objectiu) amb els del club on es troben.

Si mirem els resultats de les enquestes, aquests indiquen que un 56,25% del total de les 80 famílies han escollit el fet d'entrenar i competir com si fossin adults; un 93,75% han escollit el fet que hi hagi ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge; i un 90% el fet que el partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final.

Així doncs, podem dir que l'objectiu s'ha assolit amb escreix.

2. *Conèixer fins a quin punt poden influir en l'elecció per un club lúdic o competitiu aspectes no relacionats, directament, amb un tipus de club o un altre.*

Aquest és un aspecte molt interessant a tenir en compte, ja que, com s'ha dit anteriorment, és el que pot fer perdre certa significació als resultats de cada enquesta. Per tal que els resultats s'ajustin més a la realitat de cada tipus de club, s'analitzaran els factors dels dos clubs per separat, Sant Julià i Manlleu, per veure'n la rellevància que hi ha a cada un.

A Sant Julià tenen més rellevància aquest tipus de factors, ja que s'han escollit el 51,87% del total; a Manlleu, en canvi, no influeixen tant, ja que només esdevenen el 31,87% de tots aquests altres factors.

Tenint en compte els percentatges obtinguts, es pot afirmar que a Sant Julià hi ha més influència dels factors contaminadors que no pas a Manlleu (51,87% per només un 31,87%).

3. *Comprovar si les famílies que estan dins un tipus de club escullen, com a factors determinants, aquells que estan directament relacionats amb el tipus de club.*

Del total de 90 factors lúdics i competitius que hi havia a les enquestes (sense tenir en compte, evidentment, l'etapa prèvia a la iniciació), els resultats són els següents: les famílies de Manlleu han escollit un 38,88% de factors competitius (35/90); a Sant Julià, per contra, hi ha hagut un 81,11% de factors lúdics escollits (73/90).

Així doncs, l'objectiu s'assoleix a les famílies de tots dos clubs, encara que a Sant Julià es passa del 50% i a Manlleu no s'hi arribi.

4. *Comprovar si els factors escollits per les famílies que tenen infants a l'etapa prèvia a la iniciació al futbol, coincideixen amb el tipus de club on es troben actualment.*

De 30 respostes que es poden donar a cada club sobre els seus respectius factors competitiu o lúdics, a Manlleu només s'escullen 10/30 factors, que equival a un 33,33% de les respostes. A Sant Julià, d'altra banda, se'n escullen més del doble (23/30), equivalents a un 76,66% del total de les respostes.

Per tant, podem afirmar que a ambdós clubs es compleix l'objectiu de comprovar els factors que escullen les famílies amb nens i nenes a l'etapa d'iniciació.

4.2.2. Acceptació o rebuig de les hipòtesis

A banda dels objectius, també es van marcar una sèrie d'hipòtesis prèvies a la recerca, les quals es contrastaran seguidament amb els resultats obtinguts al final d'aquesta.

1. *Els factors que escullin les famílies seran, en més del 50% dels casos, relacionats amb el tipus de club on es troben actualment.*

Com s'ha explicat i comprovat a l'objectiu número 3, la hipòtesis queda reafirmada pel que fa a les famílies de Sant Julià, on es dona un 81,11% (73/90) dels factors lúdics escollits; contràriament, a Manlleu no es compleix, ja que només es dona un 38,88% (35/90).

2. *Un terç de les famílies que es troben dins un club lúdic escolliran més factors de competició que no pas lúdics.*

Sorprenentment, no només no es compleix la hipòtesis, sinó que de les 30 famílies que es van enquestar, cap ni una ha escollit més factors competitiu que lúdics.

3. *Els factors entesos com a variables contaminadores tindran rellevància en els resultats obtinguts.*

Tal com s'ha vist en l'objectiu número 2, la influència d'aquests factors contaminants és diferent a cada club. A Sant Julià esdevé un 51,87% de total, pel que es pot dir que la significació dels resultats es pot veure altament alterada a causa d'aquest percentatge; d'altra banda, a Manlleu no influeix tant aquest tipus de factors (31,87%), pel que els resultats no es veuen tan afectats, encara que tampoc tinguin una significativitat molt elevada.

4. *Les famílies que tenen nens o nenes a l'etapa prèvia a la iniciació del futbol escolliran factors que coincideixen amb el tipus que club on estan actualment, a l'hora de decidir on realitzar l'etapa d'iniciació.*

Tot i que no podem preveure què farà cada família a l'etapa d'iniciació, si que ens podem guiar pels factors que han marcat a les enquestes, el que se'n pot extreure és el següent: a Manlleu s'ha escollit un 33,33% dels factors competitius, per un 63,33% de lúdics i un 50% de contaminants; mentre que a Sant Julià, el percentatge de factors competitius és de només el 23,33% i el dels lúdics és del 76,66%, també amb un 50% de contaminants.

Així doncs, pel que il·lustren els resultats numèrics, s'entén que per les famílies de tots dos clubs tenen més importància els factors lúdics, però és més transcendent el 50% de factors contaminants de Manlleu que no pas el de Sant Julià.

4.2.3. Resposta a la pregunta inicial

La pregunta inicial del treball fa referència a la inquietud principal que em va motivar a fer la recerca: "Quins són els factors més determinants per les famílies a l'hora d'escollir un tipus de club de futbol lúdic o competitiu?".

Doncs bé, un cop analitzats els resultats obtinguts per cada tipus de club, es pot afirmar que s'ha trobat resposta a aquesta pregunta:

- A Sant Julià destaquen els següents factors:

- El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final d'aquest (100%).
- Ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge (96,66%).
- Activitats lúdiques i jocs als entrenaments, més que no pas exercicis de futbol (46,66%)
- Pel que fa a Manlleu, els resultats són aquests:
 - Ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge (93,33%).
 - El partit forma part del procés d'aprenentatge, sense estar influït pel resultat final d'aquest (83,33%).
 - Entrenar i competir com si fossin adults (80%).

Per tant, les famílies que escullen un club lúdic estan determinades per tres factors lúdics com els més rellevants; d'altra banda, les que han escollit un club competitiu estan determinades per dos factors lúdics i només un de competitiu. Així doncs, si ens fixem en els resultats obtinguts entre els dos tipus de clubs, trobem que coincideixen amb els mateixos dos factors lúdics, i divergeixen amb el tercer, el qual es correspon amb el tipus de club el qual han escollit.

A partir de totes aquestes dades extretes i de la interpretació de les mateixes, puc concloure que les famílies que escullen un club lúdic, es basen en uns factors que estan d'acord amb les característiques del club; en canvi, les famílies que escullen un club competitiu, es basen en uns factors dels quals únicament un forma part de les característiques del club.

Pel que fa als factors contaminadors amb més rellevància i que, per tant, s'hauran de tenir en compte en la captació de jugadors per part dels clubs, aquests s'han marcat en 134 ocasions de les 320 possibilitats, el qual equival a un 41,87%. Per tant, els següents percentatges seran sobre aquest total obtingut, i no sobre un 100% real de la mostra:

- Proximitat entre el club de futbol i la residència familiar: 56/134 (41,79%).
- Presència d'amistats del nen o nena al club: 39/134 (29,10%).
- Disponibilitat horària d'entrenaments i partits: 25/134 (18,65%).
- Preu de les quotes que s'han de pagar: 14/134 (10,44%).

Sense descuidar les conclusions anteriors, i sabent ja quins són els factors més determinants en l'elecció d'un club lúdic o competitiu, hi ha una sèrie de factors també determinants, que els clubs haurien de tenir en compte a l'hora de captar jugadors.

4.3. Limitacions i perspectives de futur

Limitacions, possibles perspectives de futur i línies d'investigació a seguir desenvolupant és el que es comentarà en aquest últim apartat del treball, per tal de concloure la cerca analitzant la pròpia investigació i deixant una porta oberta a possibles millores i aplicacions en un futur.

Com en d'altres investigacions, aquesta també pateix una sèrie de limitacions que poden complicar el desenvolupament de la recerca, i les quals es puntualitzen a continuació:

- S'ha de tenir en compte que els resultats només són aplicables a la mostra utilitzada i, per tant, no es pot generalitzar en d'altres àmbits o clubs sense fer-ne el pertinent estudi.
- Una de les limitacions va ser no utilitzar els qüestionaris de forma participativa.
- La dificultat de trobar informació significativa que permeti classificar un club com a lúdic o competitiu.

Per aquestes dues últimes limitacions, proposo dues actuacions que podrien solucionar, o almenys, reduir el conflicte, en properes ocasions: per resoldre la primera limitació s'hauria de fer una mostra més gran i probabilística. La segona seria fer els qüestionaris de forma participativa, amb la presència de l'entrevistador. Finalment, la tercera proposta de millora seria dedicar un període de temps al coneixement total i absolut dels clubs utilitzats en la mostra.

Pel que fa a les perspectives de futur, i com bé s'ha esmentat anteriorment, és un treball que pot ser de molta utilitat pels coordinadors dels clubs a l'hora de conèixer els factors

més determinants per les famílies, així com la influència d'altres aspectes com el preu de les quotes, la disponibilitat horària, les pretensions esportives i/o educatives de cada família, etc., pel que els pot permetre ajustar-se més a les necessitats de la gent.

D'altra banda, també cabria la possibilitat de plantejar-se ampliar la cerca aplicant el projecte en altres clubs de la comarca (ja que més extens seria molt complicat), i contrastar les situacions de cada club per conèixer quins són els que s'ajusten més a les demandes de les famílies.

5. Bibliografia

- ARDÁ, Toni; CASAL, Claudio (2003). *Fútbol, metodología de la enseñanza del fútbol*. Barcelona: Paidotribo.
- BAYER, Claude (1992). *La enseñanza de los juegos deportivos colectivos*. Barcelona: Hispano Europea.
- BRIONES, Guillermo (1996). *Metodología de la investigación cuantitativa en las ciencias sociales*. [PDF]. Bogotá: ARFO Editores e impresores Ltda., diciembre de 2002. [20 de diciembre de 2012]. <<http://alcazaba.unex.es/asg/400758/materiales/metodología%20cuantitativa.pdf>>.
- FRATTAROLA, César; SANS, Álex (2006). *Entrenamiento en el fútbol base*. Badalona: Paidotribo.
- GUTIÉRREZ-DÀVILA, Marcos; OÑA, Antonio (2005). *Metodología en las ciencias del deporte*. Madrid: Síntesis.
- LASIERRA, Gerard; LAVEGA, Pere (1993). *1015 juegos y formas jugadas de iniciación a los deportes de equipo (vol. I)*. Barcelona: Paidotribo.
- MORENO, Rafael; MORCILLO, José Alfonso (2004). *La enseñanza del fútbol en las escuelas deportivas de iniciación. Propuesta práctica para el desarrollo del deporte escolar*. Madrid: Gymnos.
- ORREGO, John Fredy (2006). *El deporte visto desde la educación, el alto rendimiento y la lúdica*. [En línia]. Núm. 95. Buenos Aires: ef. deportes, abril de 2006. [31 de gener de 2013]. <www.efdeportes.com/efd95>.

- PACHECO, Rui (2004) *Fútbol: La enseñanza y el entrenamiento del fútbol 7. Un juego de iniciación al fútbol 11*. Barcelona: Paidotribo.
- ROMERO, Lorena; ESCORIHUELA, Zenia; RAMOS, Argenira (2009). *La actividad lúdica como estrategia pedagógica en educación inicial*. [En línea]. Núm. 131. Buenos Aires: ef. deportes, abril de 2009. [31 de gener de 2013]. <www.efdeportes.com/efd131>.
- RUIZ, Francisco; CASADO, Carlos (2004). *La enseñanza del fútbol en las escuelas deportivas de iniciación. Propuesta práctica para el desarrollo del deporte escolar*. Madrid: Gymnos.
- WEIN, Horst (2004). *Fútbol a la medida del niño (vol. I)*. Madrid: Gymnos.
- WEIN, Horst (2004). *Fútbol a la medida del niño (vol. II)*. Madrid: Gymnos.

6. Annexes

A l'apartat de l'annex es poden veure els documents utilitzats al llarg de la investigació i que han ajudat a recollir tota la informació necessària per tal de donar forma a la cerca. Així doncs, en aquest últim punt del projecte podem analitzar el full de consentiment entregat a les famílies, les enquestes respectives per a cada etapa (escoleta i iniciació) i finalment una mostra d'una de les taules de registre emprades per recollir les dades de les diferents enquestes.

6.1. Full de consentiment

El full de consentiment és un document que es va donar a les famílies per tal de poder rebre el seu consentiment per tal de formar part de la investigació i en el qual, com es pot veure, es descriuen les dades més significatives del projecte i de l'investigador.

UVIC Universitat de Vic
Facultat d'Educació,
Traducció i Ciències Humanes

Full de consentiment
Adrià Calveras Tort
TFG

Document de consentiment

Jo.....amb DNI.....dono el meu consentiment de forma totalment voluntària i sense rebre recompensacions de cap tipus, per tal de formar part de la mostra de subjectes pertanyents a la investigació "Planificació i gestió esportiva en equips base de clubs de futbol amateur. Factors determinants en l'elecció d'un club de tipus lúdic o competitiu."

Amb la signatura d'aquest document cedeixo les meves dades personals i accepto la utilització i manipulació de les dades extretes de l'enquesta, les quals accepto que se'm formulin segons el protocol establert.

Per part de l'investigador ADRIÀ CALVERAS TORT amb DNI 47854226, es declara que segons la normativa ètica de l'estudi, es tindran en compte els drets de les

persones i l'accés públic a la mesura, regulat per l'agència de protecció de dades, i es respectaran els criteris ètics del comitè responsable i els que es deriven de la declaració de Hèlsinki de 1975, esmenada el 1983.

Signatura participant

Signatura investigador

6.2. Enquestes

Aquestes van servir per recollir les dades referents als factors escollits per a cada família i que, posteriorment, es recollien a les taules de registre utilitzades per cada club i etapa. Com es pot veure amb cada una, consten d'una introducció informativa prèvia sobre l'àmbit d'estudi, l'entitat per la qual es realitza la investigació així com la mostra utilitzada en l'estudi. A continuació es mostren les dues enquestes utilitzades en la recerca, tant per l'etapa d'escoleta com per la d'iniciació.

6.2.1. Enquesta d'Escoleta

Benvolgudes famílies,

Investigació:

Em dic Adrià Calveras, i en aquests moments estic realitzant el Treball de Final de Grau sobre els "factors més determinants per les famílies a l'hora d'inscriure els seus fills en un club de futbol lúdic o competitiu".

Entitat investigadora:

Universitat de Vic.

Informació prèvia:

Aquest qüestionari forma part de l'enquesta realitzada a pares i mares de nens i nenes que practiquen el futbol en clubs lúdics i/o competitius en l'etapa d'iniciació i prèvia a la iniciació a l'esport, per tal d'assolir el següent objectiu, tot partir de la basant quantitativa:

- Conèixer quins són els factors més determinants per les famílies a l'hora d'escollir

un club de futbol de tipus lúdic o competitiu.

Se sol·licita la col·laboració de l'enquestat com a part imprescindible per tal de poder emmarcar de la forma més significativa i interessant possible la investigació esmentada a l'inici del document, a partir de la descripció i interpretació de la informació aportada en aquest qüestionari.

La mostra seleccionada :

Són 60 pares i mares de nens i nenes que es troben en la etapa d'iniciació al futbol, repartits en les diferents etapes evolutives i entre els clubs de Manlleu i Sant Julià de Vilatorrada, a més de 20 pares i mares de nens i nenes de l'etapa d'escoleta, prèvia a la iniciació.

Simplement s'han d'omplir les dades personals del nen o nena que es demanen a continuació i respondre les preguntes de forma clara segons les normes que s'expliciten a continuació.

Un cop contestada l'enquesta, l'haureu de donar al vostre entrenador/a, qui me les facilitarà directament a mi. El temps màxim per contestar-les és de dues setmanes des del dia que se us fa l'entrega de la mateixa.

Moltes gràcies per avançar.

Dades personals:

Club:.....

Categoria:..... **Data de naixement del jugador/a:**.....

Pregunta:

- **Quins d'aquests factors considereu més determinants en l'elecció d'un club de futbol? (cal marcar 5 respostes).**
 - a. És important que els jugadors entrenin i competeixin com si fossin adults.
 - b. La disponibilitat horària d'entrenaments i partits.
 - c. Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol.
 - d. La proximitat entre el club de futbol i la residència familiar.
 - e. El resultat té més importància que el bon joc de l'equip.
 - f. El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador sense estar influït pel resultat final d'aquest.

- g. La presència d'amistats del nen o nena al club de futbol.
- h. El fet que les activitats es desenvolupin dins un ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge.
- i. Juguen els nens i nenes segons les seves qualitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys.
- j. El preu de les quotes que s'han de pagar.

6.2.2. Enquesta d'Iniciació

Benvolgudes famílies,

Investigació:

Em dic Adrià Calveras, i en aquests moments estic realitzant el Treball de Final de Grau sobre els "factors més determinants per les famílies a l'hora d'inscriure els seus fills en un club de futbol lúdic o competitiu".

Entitat investigadora:

Universitat de Vic.

Informació prèvia:

Aquest qüestionari forma part de l'enquesta realitzada a pares i mares de nens i nenes que practiquen el futbol en clubs lúdics i/o competitius en l'etapa d'iniciació i prèvia a la iniciació a l'esport, per tal d'assolir el següent objectiu, tot partir de la basant quantitativa:

- Conèixer quins són els factors més determinants per les famílies a l'hora d'escollir un club de futbol de tipus lúdic o competitiu.

Se sol·licita la col·laboració de l'enquestat com a part imprescindible per tal de poder emmarcar de la forma més significativa i interessant possible la investigació esmentada a l'inici del document, a partir de la descripció i interpretació de la informació aportada en aquest qüestionari.

La mostra seleccionada :

Són 60 pares i mares de nens i nenes que es troben en la etapa d'iniciació al futbol, repartits en les diferents etapes evolutives i entre els clubs de Manlleu i Sant Julià de Vilatorrada, a més de 20

pares i mares de nens i nenes de l'etapa d'escoleta, prèvia a la iniciació.

Simplement s'han d'omplir les dades personals del nen o nena que es demanen a continuació i respondre les preguntes de forma clara segons les normes que s'expliciten a continuació.

Un cop contestada l'enquesta, l'haureu de donar al vostre entrenador/a, qui me les facilitarà directament a mi. El temps màxim per contestar-les és de dues setmanes des del dia que se us fa l'entrega de la mateixa.

Moltes gràcies per avançar.

Dades personals:

Club:.....

Categoria:..... **Data de naixement del jugador/a:**.....

Preguntes:

2. Quins són els motius pels quals heu escollit el club on us trobeu? (cal marcar 3 respostes).

- a. És important que els jugadors entrenin i competeixin com si fossin adults.
- b. Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol.
- c. El resultat té més importància que el bon joc de l'equip.
- d. El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador sense estar influït pel resultat final d'aquest.
- e. El fet que les activitats es desenvolupin dins un ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge.
- f. Juguen els nens i nenes segons les seves qualitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys.

3. Quins dels següents factors han condicionat l'elecció del club on us trobeu? (es poden marcar de 0 a 4 respostes).

- a. La proximitat entre el club de futbol i la residència familiar.
- b. El preu de les quotes que s'han de pagar.

- c. La presència d'amistats del nen o nena al club de futbol.
- d. La disponibilitat horària d'entrenaments i partits.

6.3. Taula de registre

Finalment, un cop recollides les dades de les enquestes anteriors, aquestes es registraven en una sèrie de taules adequades per a cada club i etapa, les quals permetien fer una síntesis de totes les enquestes recopilades al final del procés. (*Veure pàgina següent*).

CLUB	FACTORS	VARIABLES	Prebenjamí 1	Prebenjamí 2	Prebenjamí 3	Prebenjamí 4	Prebenjamí 5	TOTAL Individual	TOTAL Relatiu	%
MANLLEU	FCC	El resultat té més importància que el bon joc de l'equip						1	4	26.66%
		És important que entrenin i competeixin com si fossin adults						2		
		Juguen els nens i nenes segons les seves capacitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys						1		
	FCL	Ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge						5	11	73.33%
		Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol						2		
		El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final						4		
	Fcont.	La proximitat entre el club de futbol i la residència						5	10	25%
		El preu de les quotes que s'han de pagar						0		
		La presència d'amistats del nen o nena al club de futbol						3		
		La disponibilitat horària d'entrenaments i partits						2		

Taula 12: Taula de registre de dades de les enquestes. Etapa Benjamí de l'AEC Manlleu. Font: pròpia.

CLUB	FACTORS	VARIABLES	Prebenjamí 1	Prebenjamí 2	Prebenjamí 3	Prebenjamí 4	Prebenjamí 5	TOTAL Individual	TOTAL Relatiu	%
SANT JULIÀ DE VILATORTA	FCC	El resultat té més importància que el bon joc de l'equip						0	2	13.33%
		És important que entrenin i competeixin com si fossin adults						2		
		Juguen els nens i nenes segons les seves capacitats tècniques i físiques, sense tenir en compte el seu comportament als entrenaments i amb la resta de companys						0		
	FCL	Ambient familiar, agradable i divertit des del punt de vista de l'aprenentatge						5	13	86.66%
		Més presència d'activitats lúdiques i jocs als entrenaments que no pas exercicis de futbol						3		
		El partit forma part del procés d'aprenentatge del jugador, sense estar influït pel resultat final						5		
	Fcont.	La proximitat entre el club de futbol i la residència						5	11	27.5%
		El preu de les quotes que s'han de pagar						1		
		La presència d'amistats del nen o nena al club de futbol						3		
		La disponibilitat horària d'entrenaments i partits						2		

Taula 13: Taula de registre de dades de les enquestes. Etapa Benjamí del CF Sant Julià de Vilatorra. Font: pròpia.